

Kulturutskottets seminarium om statens
idrottspolitiska mål med inriktning på
barn och ungdomar

ISSN 1653-0942
ISBN 978-91-88607-09-6
Riksdagstryckeriet, Stockholm, 2017

Förord

Kulturutskottet ordnade torsdagen den 11 maj 2017 ett seminarium om statens idrottspolitiska mål med inriktning på barn och ungdomar. Utgångspunkt för seminariet var rapporten Statens idrottspolitiska mål – en uppföljning med inriktning på barn och ungdomar (2016/17:RFR12). Rapporten har tagits fram inom ramen för kulturutskottets uppföljnings- och utvärderingsarbete.

I det följande redovisas programmet för seminariet och en utskrift av den stenografiska uppteckningen som gjordes vid seminariet.

Stockholm i juli 2017

Olof Lavesson
Kulturutskottets ordförande

Ann Aurén
Kanslichef

Program

Dag: Torsdagen den 11 maj 2017
Tid: Kl. 10.00–12.00
Plats: Riksdagen, Andrakammarsalen

9.30 **Kaffe**

10.00 **Inledning**

Olof Lavesson (M), kulturutskottets ordförande

10.05 Presentation av rapporten Statens idrottspolitiska mål – en uppföljning med inriktning på barn och ungdomar (2016/17:RFR12)

Lena Sandström, utvärderare, utskottsavdelningens utvärderings- och forskningssekretariat

Saila Quicklund (M), ordförande i kulturutskottets uppföljnings- och utvärderingsgrupp

Barn- och ungdomsidrott i framtiden

10.20 Björn Eriksson, ordförande, Riksidrottsförbundet

10.30 Karin Redelius, professor i pedagogik, Gymnastik- och idrottshögskolan

10.40 Mia Karlsson, ordförande, Sollefteå Skidor IF

10.45 Fredrik Sundqvist, utbildningsansvarig, Azalea BK

10.50 Carolina Klüft, f.d. elitidrottare och projektledare GEN-PEP

11.00 Agneta Karlsson, statssekreterare, Socialdepartementet

11.10 **Frågestund**

Avslutning

Gunilla Carlsson (S), kulturutskottets vice ordförande

Kulturutskottets seminarium om statens idrottspolitiska mål med inriktning på barn och ungdomar

Olof Lavesson (M) ordförande: Kära vänner! Jag heter Olof Lavesson, och jag är ordförande i kulturutskottet. Vi hälsar er hjärtligt välkomna till riksdagens andrakammarsal och detta offentliga seminarium om utvärderingen av statens idrottspolitiska mål, särskilt med inriktning på barn och ungdomar.

Seminariet direktsänds också i Sveriges Television, så jag vill rikta ett särskilt välkommen till alla som följer detta via tv och webb.

I år ger staten över 2 miljarder i bidrag till idrotten. Syftet är bland annat att ge möjlighet att motionera och idrotta, främja en god folkhälsa och att stödja en fri och självständig idrottsrörelse. Idrotten lägger själv fast målen för sitt arbete och ska fördela de statliga medlen i enlighet med riksdagens mål och vad regeringen bestämmer. Som folkvalda har vi ett ansvar för att pengarna hamnar på rätt ställe och att de svarar mot de mål och riktlinjer som är uppställda. Idrotten har en avgörande betydelse när det gäller folkhälsa och för att skapa gemenskap och engagemang. Det gäller särskilt hos barn och unga, inte minst i tider när vi ser ökade motsättningar mellan människor och grupper. Där många riskerar att hamna i kläm fyller idrotten en enorm funktion. I sina bästa stunder ger den glädje, gemenskap och erbjuder vägar in i samhället. Idrottande är positivt för barn och unga och lär oss att ta ansvar, stärker oss som individer och att anpassa oss till andra och lägga grunden för en god fysisk hälsa i vuxen ålder.

Men detta innebär inte att problem inte kan uppstå. Socioekonomiska och kulturella faktorer påverkar möjligheten att delta. Barn- och ungdomsidrotten bygger på idén om att alla får vara med oavsett vem man är. Samtidigt finns de som far illa av att orimliga krav ställs. I värsta fall förekommer såväl kränkningar som övergrepp.

Riksdagens utskott ska enligt regeringsformen följa upp och utvärdera de beslut som riksdagen har fattat. Tanken är att det utskott som har förberett ett beslut senare ska utvärdera vad beslutet har resulterat i. Ibland höjs röster, så även denna gång, som menar att politiken lägger sig i för mycket och har synpunkter på sådant den ska hålla sig utanför. Framför allt blir denna gränsdragning intressant just på idrottsområdet där ett av de statliga målen är en fri och oberoende idrottsrörelse.

Samtidigt har vi ett ansvar att se till att de offentliga resurser vi avsätter också används på rätt sätt. Det ansvaret kommer vi aldrig att svika. Inte heller kommer vi att svika dem som av olika anledningar kan fara illa, oavsett om det sker inom idrotten eller på något annat samhällsområde. När allvarliga problem och i värsta fall övergrepp uppstår inom idrottens värld är detta inte ett

idrottsproblem utan ett samhällsproblem. Det blir än viktigare när vi talar om barn och unga.

Att utreda och utvärdera barnrättsperspektivet och hur barnkonventionen tillämpas känns därför självklart, likaså att se hur man kan förbättra såväl överblick som uppföljning. Detta har varit vägledande för utvärderingsgruppen. Här får man finna sig i att politiken kommer att fortsätta att lägga sig i.

Jag vill från utskottets sida tacka uppföljnings- och utvärderingsgruppen som under Saila Quicklunds ledning har gjort ett idogt arbete. Vi ser fram emot att höra mer om era slutsatser. Jag vill också välkomna de talare som ställer upp med såväl tid som kunskap och som utifrån sina olika perspektiv kommer att belysa delar av rapporten. Tillsammans med utskottets vice ordförande Gunilla Carlsson och kanslichef Ann Aurén ska jag försöka lotsa oss igenom seminariet. Jag vill redan nu förvarna att jag kommer att tvingas att vara mycket tuff när det gäller tidsgränser. Det är en nödvändighet så att det ska finnas tid för frågor och diskussioner efteråt.

Än en gång välkomna! Jag hälsar Lena Sandström, utvärderare på utskottsavdelningens utvärderings- och forskningssekretariat, välkommen. Därefter kommer Saila Quicklund, ordförande i uppföljnings- och utvärderingsgruppen.

Lena Sandström, utskottsavdelningens utvärderings- och forskningssekretariat: Hej alla! Jag har haft nöjet att hjälpa kulturutskottet med den uppföljning som ligger till grund för seminariet, nämligen uppföljning av statens idrottspolitiska mål med inriktning på barn och ungdomar.

I min presentation kommer jag att ge en ram för arbetet och de utgångspunkter som ligger till grund för uppföljningen. Därefter kommer riksdagsledamot Saila Quicklund att presentera resultatet. När jag talar om resultat menar jag det ställningstagande som kulturutskottets uppföljnings- och utvärderingsgrupp har gjort med anledning av det faktaunderlag som presenteras i rapporten.

Utgångspunkten för uppföljningen och utvärderingen är, precis som Olof Lavesson nämnde, den uppgift som utskotten har enligt regeringsformen, en av våra grundlagar. Där framgår att utskottens uppgift är att följa upp och utvärdera riksdagsbeslut inom sina respektive ansvarsområden. Det är kulturutskottet som har beslutat om att genomföra uppföljningen eftersom idrottspolitiken ingår i utskottets beredningsområde.

Viktiga utgångspunkter för uppföljningen är för det första riksdagens beslut 2009 om mål och inriktning för den statliga idrottspolitiken och för det andra budgetlagens stadganden om regeringens ansvar att rapportera resultat till riksdagen.

Av budgetlagen framgår att regeringen ska lämna en redovisning i budgetpropositionen om vilka resultat som uppnås i förhållande till de mål som riksdagen har beslutat om. När det gäller statens stöd till idrotten ska regeringen redovisa vad som blir resultatet av de 2 miljarder kronorna som idrottsrörelsen

får i statliga bidrag varje år. Resultatet ska redovisas i förhållande till de mål som riksdagen har beslutat om. Det är detta utskottets uppföljning handlar om.

Kulturutskottets uppföljnings- och utvärderingsgrupp har genomfört uppföljningen. I gruppen har följande personer ingått: Saila Quicklund, Moderaterna, tillika ordförande, Peter Johnsson, Socialdemokraterna, Sara-Lena Bjälkö, Sverigedemokraterna, Emma Hult, Miljöpartiet, Per Lodenius, Centerpartiet, Bengt Eliasson, Liberalerna, och Roland Utbult, Kristdemokraterna.

Underlag till rapporten har tagits fram av utskottsavdelningens utvärderingsssekreteriat i samarbete med kulturutskottets kansli. I rapporten finns en kartläggning och analys av den statliga idrottspolitiken för barn och ungdomar i förhållande till redovisade resultat. Det finns dels en övergripande beskrivning av utvecklingen, dels fallstudier av fyra idrotter, nämligen fotboll, gymnastik, ishockey och längdskidåkning. Sammantaget ligger faktaunderlaget till grund för gruppens ställningstagande. Härmed önskar jag överlämna ordet till Saila Quicklund, som kommer att berätta mer om gruppens ställningstagande.

Saila Quicklund (M): Jag vill inleda mitt anförande med att tacka alla som med ett otroligt stort engagemang har arbetat med den mycket omfattande utvärderingen av statens idrottspolitiska mål gällande barn och ungdomar. Tack till mina kollegor i riksdagen, utredaren Lena Sandström, kanslichef Ann Aurén samt föredragande Maria Lindh Sjöström. Tack till alla er från idrottsrörelsen som har medverkat i utvärderingen. Jag tänker främst på Ishockeyförbundet, Fotbollförbundet, Skidförbundet och Gymnastikförbundet.

Jag vill också poängtera att uppföljningsgruppen har varit helt enig i sitt ställningstagande med anledning av det resultat jag kommer att presentera.

Gruppen har gjort följande ställningstagande. Det behövs en översyn av statens stöd till idrotten. Bakgrunden till förslaget är att å ena sidan syftar idrottspolitiken till att stödja en fri och självständig idrottsrörelse, å andra sidan ska statens mål och syfte med bidragen uppnås. Staten har överlåtits myndighetsutövningen att fördela statsbidragen till Riksidrottsförbundet och Sisu Idrottsutbildarna, som ska fördela statens bidrag till idrotten. Det ska ske med utgångspunkt i riksdagens mål och i enlighet med vad regeringen bestämmer. Idrotten är fri och självständig, men det hindrar inte att staten ska ställa villkor för de statliga medlens användning.

Statsbidragen till barn- och ungdomsidrotten ska ges till verksamheter som bedrivs ur ett barnrättsperspektiv. Ett viktigt mål som riksdagen beslutade om redan 2009 är alltså att statsbidragen till barn- och ungdomsidrott enbart ska ges till verksamheter som bedrivs ur ett barnrättsperspektiv.

Staten behöver följa upp att endast barn- och ungdomsidrott som bedrivs ur ett barnrättsperspektiv får bidrag. I dag kan vi konstatera att det saknas en systematisk uppföljning av tillämpningen av barnrättsperspektivet inom idrotten.

Sedan har vi frågan om kränkningar inom idrotten. Utvärderingsgruppen konstaterar att när det gäller barns rättigheter inom idrott finns studier som

visar att organisationer och idrottsledare inte alltid följer barnrättsperspektivets principer. Av forskningen framgår också att det förekommer överträdelser och kränkningar tillfälligt eller regelbundet och att de kan ske både direkt och indirekt. Det behövs dock mer kunskaper för att klargöra i vilken utsträckning barn och ungdomar blir kränkta inom idrotten. Utvärderingsgruppen konstaterar också att kunskapen inom idrottsrörelsen om Riksidrottsförbundets idéprogram *Idrotten vill* och barnrättsperspektivets intentioner behöver förbättras. Det konstaterades redan 2008. Rapporten visar också att kunskapen om *Idrotten vill* behöver bli bättre. Vi vet också att det inom Riksidrottsförbundet finns en preskriptionstid om två månader för påföljd för en förseelse. Vi har även noterat att specialidrottsförbund har preskriberat ärenden eller anmälningar på grund av tvåmånadersregeln.

Statens styrning av stödet till idrotten och utformningen av anslagen behöver bli tydliga eftersom resultaten är oklara. Anslagen till idrotten har ökat betydligt, men det är oklart vad som uppnås med de statliga bidragen. Aktiviteterna inom barn- och ungdomsidrotten har minskat. Vi ser att pojkar idrottar mer än flickor. Resurssvaga grupper och ungdomar med funktionsnedsättning idrottar mindre. Flickor med utländsk härkomst idrottar betydligt mindre än pojkar med utländsk härkomst. Oavsett regering har man inte analyserat vad minskningen beror på.

På grundval av de iakttagelser gruppen har gjort anser vi också att det behövs en översyn. Översynen bör omfatta socioekonomiska förhållanden, jämlikhet, jämställdhet och funktionshinderade möjligheter att idrotta samt frågan om att motverka och hantera kränkningar.

Regeringens rapportering till riksdagen behöver förbättras. Regeringen behöver utveckla redovisningen till riksdagen när det gäller vilka resultat som har uppnåtts med hjälp av de statliga bidragen i förhållande till de mål som riksdagen har beslutat om. Det innebär att regeringen behöver redovisa dels vad som är resultatet av de 2 miljarder kronorna som idrottsrörelsen får i bidrag, dels hur barnrättsperspektivet beaktas inom idrottsrörelsen. Dessutom behöver regeringen berätta för riksdagen vilka åtgärder regeringen tänker vidta om resultatet inte är tillfredsställande. Riksrevisionen granskade redan 2004 statens stöd till idrotten och konstaterade redan då att regeringens resultatbedömning inte gjorde det möjligt för riksdagen att bedöma om syftena med statsbidraget till idrotten uppfylls.

Efter förslag från kulturutskottet beslutade riksdagen om ett tillkännagivande som innebar att regeringen tydligare skulle redovisa för riksdagen hur idrottsrörelsen utnyttjar de bidrag som staten varje år beviljar. Problemet kvarstår dock än i dag 2017.

Idrottsrörelsen bedriver ett mycket betydelsefullt arbete, inte minst genom alla de ideella ledare som gör att många barn och ungdomar kan idrotta. De 650 000 ideella ledarna gör dagligen fantastiska insatser för de 140 000 barn som dagligen utför aktiviteter i våra 20 000 föreningar. Samhällsnyttan här är helt ovärderlig och kan inte nog lyftas fram. De ledarna är verkligen våra vardagshjältar.

Jag vill också lyfta fram att samtliga av de fyra specialidrottsförbund som har djupstuderats i vår utvärdering var för sig och på olika sätt har tagit lov-
värda initiativ för att minska utslagning, förbättra ledarrekrytering, skapa ett
livslångt intresse för den aktuella sporten, haft etik- och moralutbildningar och
så vidare. Det har noterats av utvärderingsgruppen, och det har också uppskat-
tats av oss.

I uppföljningen uppmärksammas dock framför allt den utvecklingsmöjlig-
het som finns när det gäller statsbidragens funktion som styrmedel för att sä-
kerställa att användningen av medlen ligger i linje med de mål och syften som
riksdagen har beslutat om.

Vi hoppas nu på att utvärderingen ska användas som ett kunskapsunderlag
för att utveckla både statens styrning och det egna arbetet inom idrottsrörelsen.
(Applåder)

Ordföranden: Jag hälsar hjärtligt välkommen till idrottens värld. Vi hälsar
Björn Eriksson välkommen. Björn behöver ingen närmare presentation. Han
är en väl bekant ordförande i Riksidrottsförbundet. Hjärtligt välkommen!

Björn Eriksson, Riksidrottsförbundet: Det är en så kallad utskåpning som vi
nu ska försöka försvara oss mot på lämpligt sätt.

Jag har bara tio minuter på mig, så jag ska inte vara så långrandig. Saila
Quicklund tog upp skrytvalsen om hur många vi är, hur stora vi är – jag hoppar
över den. Jag kan också ta upp den känsliga delen, nämligen att vi har problem
i olika avseenden.

Jag ska i huvudsak hålla mig till den principiella frågan. Förslagen är i hu-
vudsak sådana som idrotten själv jobbar med.

Jag tycker – jag måste göra det så att vi får en bra och trevlig debatt – att
det är mycket revisorstänk. Det är det här, precis som jag visar här, när man
tittar ut över idrotten.

För mig är idrott en del i ett frivilligarbete, en folkrörelse, något annat än
en myndighet, något annat än ett företag. När man ska börja styra och ställa
alla de 600 000 ideellt arbetande människorna är det inte fråga om lönearbetare
som lyder utan de röstar med fötterna. De är med eller så är de inte med. Man
är bunden av frågan om vad man ska göra med en så konstig fågel, som bygger
på idealitet, självständighet och att vara fristående.

Sedan är det frågan om att gå för långt. Med all respekt för att man måste
göra vissa saker och skapa något slags statlig modell med direktiv enligt myn-
dighetsprincip, uppföljning, bestraffning, och därefter att systemen ska utfor-
mas, kommer man att få problem att hitta balansen. Därmed inte sagt att man
inte ska göra mycket av det som ordföranden har sagt, men det är problema-
tiskt att tala om en struktur som inte har lydnadsplikt. Bestraffningsmekaniken
att ta bort pengarna från idrotten fungerar bitvis, men det är inte riktigt den
vägen man ska gå.

Jag har överblickat den sittande regeringen och den tidigare regeringen, och jag tycker att regeringarna har förstått frivilligsektorns roll. Man har begripit sig på att det är så Sverige fungerar i frivilligsektorn. Det har gått utmärkt att föra resonemang med regeringen om att göra så eller så – med respekt för den frihet man har från föreningsnivå och hela vägen uppåt. Jag har svårt att instämma i kritiken från den sittande regeringen och den tidigare regeringen som rapporten ger uttryck för. Man fångas i revirtänkandet.

Det finns många förslag som vi tycker om. De är i huvudsak klipp från Centrum för idrottsforskning. Det är frågor som man jobbar med, och det är svårt att säga att de är rätt eller fel.

Jag skulle vilja göra två viktiga medskick. Den rapportering som sker från regeringen till utskottet har vi inte med att göra. Den är en del av den politiska apparaten. Det vore förmätet av idrottsrörelsen att ha synpunkter på den. Vi levererar det ni önskar i dialogen mellan landets regering och riksdag.

Det andra gäller frågan om översyn. Det vore förmätet av oss att säga att vi är emot översyn. Om man gör bedömningen att det ska vara en översyn får man naturligtvis gå den vägen. Det är inget konstigt.

Sedan var det statsbidragen i övrigt. Problemet är att man bestämde att man ska göra det. Jag tänker ibland på en gammal finansminister från 1948, Ernst Wigforss. Jag ser att Gunilla rycker till där borta. Vad gjorde han? Han införde barnbidrag för miljonärer. Det var 1948. Varför i hela världen gjorde han det? Jo, han hade uppfattningen att det skulle vara en balans mellan generella stimulansmedel och selektivt stöd. De skulle blandas på ett rättvist sätt.

Borgerliga regeringar har gjort samma sak. Det är inte så himla enkelt att mäta med statliga kontrollanter, bestraffa om man inte gör som de säger, och tro att alla ideella insatser är kvar. Det gäller att hitta en balans.

Vi jobbar med mycket för närvarande. Vid vår stora kongress nästa vecka kommer en motion att behandlas om att göra en översyn av balansen utan att utesluta det ena eller det andra. Det bygger på fyra års visionsarbete, där idrottsrörelsen har arbetat fram mycket av sina visioner, vad vi står för, vad vi vill göra. Jag tror att vi kommer att fatta beslut om en sådan översyn. Det hade varit lite klädsamt att studera arbetet inom den ideella verksamheten. Där tror jag att det kan vara klokt att lyssna på vad idrotten själv kommer fram till, så att ni har något att fundera över när ni har sett vad rörelsen har kommit fram till för resultat.

Ibland kan jag känna att vi misslyckas. Det gör vi. Jag kan ge Saila Quicklund rätt i att det finns saker som inte är bra. Till exempel finns få utomeuropeiska kvinnor. Det är en svag punkt. Det medger vi. Samtidigt är vi skyhögt fler än vad som finns i politiska partier, i kyrkan och på andra ställen. Lite beror på referensvärden.

Vi har ett problem. Vi måste förbättra oss. Samma sak gäller i utsatta områden. Vissa av oss är duktiga, kampsporter och så vidare. Andra är lite sämre. Det finns inte en föreningstradition. Den kan man inte beordra fram med bestraffningsåtgärder och statliga kontrollanter. Där måste rörelsen själv driva

fram den, på det sätt som både sittande och tidigare regeringar har jobbat, nämligen att resonera med idrottsrörelsen, hitta pragmatiska och praktiska lösningar.

Jag ser våra problem. Jag tror mycket på kraften i idrottsrörelsen. Jag tror på våra specialidrottsförbund, och jag tror på våra 20 000 föreningar. Om man mobiliserar den kraften kan idrotten åstadkomma mycket. Jag är lite rädd om det ska bli något slags statsdirigerat system som lär idrotten vad som ska göras, annars blir det en bestraffning. Det är en farlig väg.

Jag tror inte att detta är avsikten från utvärderingens sida. Men det är ändå viktigt att ha klart för sig balansfrågan.

Jag kan ligga sömlös ibland om problem som jag inte tycker fungerar. Ett är det som Saila Quicklund tar upp om barnperspektivet. Jag vet att det görs massor på området. Det ska fattas massor av beslut på kongressen om vad vi ska göra, men vi har problem att få ut dem. Jag oroar mig lite för de föräldrar som finns där ute som får höra om preskriptionstider, handlingsplaner och så vidare. Det är bra, men vi måste titta på barnet och se till så att saker och ting blir gjorda.

Vad gör man exempelvis för att ta tag i ledare som inte har fällts för något men har ett tveksamt beteende? Sådant måste vi jobba med. Det är viktigt.

Vi har anledning att ta till oss många av de synpunkter som kommer fram. Men ibland undrar jag om de som skickar sina barn till idrotten är medvetna om att positionerna faktiskt numera, två, tre år senare, en process där vi samverkar med många andra, har flyttats fram. Det är viktigt. Det är avgörande.

En sådan här rapport är alltid en väckarklocka. Den läses alltid. Det är lite lättare denna gång eftersom det mesta är klipp från Centrum för idrottsforskning. Vi ska läsa, ta till oss och vara ödmjuka. Det finns punkter där vi förtjänar kritik och ska göra bättre. Men vi måste akta oss så att vi inte får en situation där det finns en pappastat som tittar ned på en ideell verksamhet och beordrar lydnadsplikt till höger och vänster. Vi måste jobba i samförstånd. Det har vi alltid gjort i Sverige när det gäller frivilligrörelser och politik.

Nu tittar ordföranden på mig. Hans ögon uttrycker *definitivt* att herr Erikssons tid är slut. Jag slutar med denna kommentar, och jag ser fram emot den fortsatta diskussionen.

(Applåder)

Ordföranden: Stort tack, Björn! Nu vänder vi oss till akademien och Karin Redelius, professor i pedagogik på Gymnastik- och idrottshögskolan.

Karin Redelius, Gymnastik- och idrottshögskolan: Ett varmt tack för möjligheten att få bidra med några ytterligare nedslag som rör idrottens arbete med barnrättsfrågor.

De senaste 15–20 åren har jag intresserat mig för konsekvenserna av barn- och ungdomsidrottens utformning och särskilt idrottens pedagogiska betydelse. Det handlar om vad man lär sig av att idrotta förutom idrott. Det gäller

vilka normer och värderingar som både produceras och reproduceras. De senaste åren har det varit med särskilt fokus på barnrättsfrågor. En del av detta finns återgivet i utredningen.

Under åren har jag ibland tyckt att det är ungefär samma frågor som återkommer. I början av 80-talet började vi diskutera hur den goda barnidrotten egentligen ska utformas. Jag vill understryka det Björn var inne på, nämligen att de senaste åren har det varit ett helt annat fokus på frågorna. Det finns en förändringsbenägenhet och en handlingskraft. Det visar inte minst de stora förbunden fotboll och ishockey, som nyligen har beslutat att slopa serietabeller för barn under 13 år, vilket i och för sig Innebandyförbundet gjorde för många år sedan.

Frågan är komplex, och jag tänker börja med att visa komplexiteten. Vad är det som egentligen påverkar utformningen? Det är klart att tränare och idrottsledare, på olika nivåer, som möter barn har en stor inverkan. Men de befinner sig i föreningar, kulturer, som kan se olika ut. Kulturen i sin tur är präglad av historier och traditioner. Många av er som sitter här vet hur olika idrotter har sin syn på hur ungas idrott ska utformas. Föräldrar har också sin syn på det hela.

Sedan finns utformningen av elitidrotten och hur den speglas i massmedierna. Det vet ledare, barn och föräldrar. Det sätter också sin prägel. Anläggningar är naturligtvis också en viktig faktor. Förväntningar på vad pojkar och flickor ska ägna sig åt är också viktigt – genussystemet.

Ekonomi är på den här bilden exemplifierad i form av LOK-stöd. Det är också en viktig faktor. Sedan är det inte minst tävlingsprogram och seriesystem. Där har det hänt en del de senaste åren. De är en viktig del att sätta in kraften i.

Frågan är då vilken inverkan det vi skriver i våra riktlinjer har och det staten pekar ut som mål. Får de genomslag i en så stor organisation?

Idéprogrammet Idrotten vill har funnits i 25 år. Idrottsledare kommer och går. Det här är ett ständigt pågående arbete som måste ske. Jag ska sätta lite extra fokus just på den frågan under den knappa talartiden, så jag får skynda mig lite.

Jag och några kollegor till mig på Gymnastik- och idrottshögskolan fick i uppdrag från Riksidrottsförbundet, och vi författade en rapport som handlade just om ifall idrotten gör som Idrotten vill. Den kom i höstas. De vägledande frågorna har handlat om i vilken utsträckning som de här riktlinjerna implementeras i form av lokala riktlinjer och om vad tränare känner till och vilken erfarenhet de har av genomslaget.

Vi vill också rikta fokus på vilka idéer som verkar svårast att tillämpa och hur tränare resonerar för eller emot. Jag tänker mig att Idrotten vill är en slags normativ idé. Det handlar om hur den goda barn- och ungdomsidrotten borde utformas. Det är formulerat på central nivå och beslutat i enighet, men sedan ska det ju ned. Man kan säga att det finns en formuleringsarena, och den ska transformeras av specialidrottsförbund och distrikt och sedan realiseras av lokala idrottsledare.

Pilen på bilden som jag nu visar är ganska rak. I själva verket är det inte en rak linje, utan det händer saker på vägen. Det gör det i alla stora organisationer.

Det här genomslaget beror på ramfaktorer av skilda slag, bland annat de som jag visade i den förra bilden. Det finns naturligtvis ännu fler som man skulle kunna addera. Det handlar i hög grad om huruvida tränare förstår de här riktlinjerna. Är de tydliga och konkreta? Har de möjlighet? Finns de resurserna och den kunskapen? Men även: Vill man det Idrotten vill? Sympatiserar man med det som står där?

Vi har gjort ett slumpvis urval av 100 föreningar från fem olika idrotter. Jag hinner inte riktigt gå in på dem, men vi har intervjuat 15 tränare, och vi har enkätsvar från drygt 450 ledare. Det är vår så kallade verklighet.

När vi tittar på i vilken utsträckning riktlinjerna för barn- och ungdomsidrotten finns på lokal nivå ser vi att ungefär 60 procent har egna riktlinjer. I enkäten svarade faktiskt tränarna på samma sätt. Tränarna är från ett 40-tal olika idrotter från 13 distrikt. Men det är en mycket stor variation i riktlinjerna. Det sträcker sig från nedladdningsbara pdf-dokument på 15, 20 eller 30 sidor med detaljerade anvisningar till en ruta på hemsidan om att idrott ska ske på barns villkor.

Det är utan tvekan så att centrala dokument inspirerar. Man hämtar näring därifrån. De idrotter i den här studien som inte hade de centrala dokumenten var också föreningar som väntade på att de skulle komma. De behövde hjälp.

Bland de 100 som vi har granskat närmare är det få som betonar ungas rätt till delaktighet. En referens till barnkonventionen finns med. Däremot är det många abstrakta begrepp: glädje, rent spel, kamratskap, idrott på barns villkor. Men det är få konkretiseringar som kan ge vägledning. Däremot fann vi att skyldigheterna i många stycken faktiskt var konkretiserade. Jag ska ge ett par exempel.

”I vår förening är vi måna om att visa våra barn och ungdomar glädjen och nyttan av gemenskap, god kamratanda, etik, moral och ett hälsosamt liv.” Den typen av retorik är vanligt förekommande, men man får inte riktigt veta vad det innebär.

”Tävling är en del av leken inom barnhockeyn och sker alltid på barnens villkor.”

Men när det är fråga om urval, alltså olika former av selekteringar till träningsgrupper eller olika lag, verkar det vara lättare att konkretisera skyldigheter.

Det här är från en förening någonstans i Sverige: ”Varje spelare ska: prioritera tennis, dvs. tennis är nummer 1 för dig vilket innebär att du inte kan syssla med andra idrotter. Genomföra minst 7 träningar i veckan. Närvara på minst 90 % av båda passen. Om du väljer bort vissa träningar kommer du kallas till möte och varnas – fräntas platsen. Vara disciplinerad, ständigt ha hög arbetsmoral och självdisciplin.”

Det är inte meningen att hänga ut någon förening med det här. Det här är ett exempel på att det går att vara konkret. Det är klart att man skulle kunna vända på de här utsagorna och göra dem till rättigheter i stället.

Vad känner då tränare till? Vi frågade egentligen rakt ut om de känner till Svensk Idrotts riktlinjer och idéprogrammet Idrotten vill. Det var drygt 400 som svarade, och ungefär hälften sa: Nej, det gör jag inte. Drygt en fjärdedel svarade: Jag har hört talas om dem. 12 procent svarade: Jag har ögnat igenom dem. 11 procent svarade: Jag har läst igenom dem.

Det här är ett ständigt pågående arbete. Att tränare inte känner till dokumentet som sådant är naturligtvis inte samma sak som att de inte verkar i dess anda, för idéerna kan ju sippra ned på många olika sätt.

De som besvarade det här formuläret sa att hälften, samma siffra där, känner till att barnkonventionen ska vara vägledande. Men av dem som svarade var det en majoritet som egentligen inte visste vad det innebar.

Vi ställde också frågan om toppning, eftersom vi vet att det är kontroversiellt och den kanske enskilt vanligaste frågan som RF:s kansli får. Hälften svarade att det är vanligt eller att det då och då förekommer. Med toppning menas alltså att de barn som anses bäst får mer speltid eller given attraktiv plats i laget.

Frågan är då vilka idéer som är svårast att tillämpa. Det här blir som sagt bara några nedslag.

Den fråga som väcker absolut mest känslor är den som handlar om tidiga elitsatsningar eller inte. Det finns de som med enfass hävdar att tidiga satsningar är absolut nödvändigt, och det finns de som med enfass hävdar precis det motsatta. Det viktiga är att hålla ihop lag och grupper och att så många som möjligt kan hålla på så länge som möjligt, menar man. De här olika rösterna kan finnas i en och samma förening, och det är nästan så att man skulle kunna tala om en delad rörelse.

Jag kan tycka att det pågår ett slags polarisering. I vissa föreningar drar man starkt åt hållet med tidiga satsningar. Många på central nivå drar åt ett annat håll.

Sammanfattningsvis vill jag säga att det vi skickade med till idrotten var följande: Fortsätt att arbeta med frågor och till och med öka fokus på delaktighetsfrågorna. Internationell forskning visar också att det är viktigt att barns röster får höras. Att det blir en del av verksamheten är också någonting som kan leda till att värre övergrepp inte sker, för att man är van vid att vara delaktig. Konkretisera ungas rättigheter: Vad betyder det för mig att vara med i en idrottsförening? Fortsätt att se över tävlingsformerna. Arbeta med frågorna som väcker känslor. Sprid kunskap. Vi kan tänka på den första bilden med alla faktorer som jag visade i början.

Det finns mycket forskning, och forskningen är enig: Det går inte att prognosticera senare framgång. Förmedla att riktlinjer inte bara är en pålaga utan ett stöd och en vägledning – någonting som man ska följa inte för att man måste utan för att man vill.

(Applåder)

Ordföranden: Stort tack för det! Nu övergår vi till ett par nedslag i verkligheten. Vi hälsar först Mia Karlsson välkommen. Hon kommer från norra delen av Sverige och är ordförande i Sollefteå Skidor IF.

Mia Karlsson, Sollefteå Skidor IF: Mia Karlsson heter jag, och det stod i programmet att jag är ordförande i Sollefteå Skidor. Jag är också tränare, jag är vallare, jag är med och gör fikar – jag är egentligen med i allting.

Förr i världen levde jag på skidåkning. Numera säger jag att jag lever *med* skidåkningen. Jag är föreningsmänniska ut i fingerspetsarna. Jag tränar även handboll, jag gör fotbollsträningar och så vidare. Mina föräldrar var naturligtvis föreningsledare.

Jag jobbar med marknadsföring. Tjejen vi ser här på bilden är vår reason to believe och vår trovärdighet när det gäller att vi gör rätt saker i vår förening. Vi bildades för tre år sedan då vi slog ihop två klubbar – en som satsade på elit, senior verksamhet, och en som hade väldigt bra ungdomsverksamhet och bredd.

Ebba är vår RTB, vår reason to believe, när det gäller att vi har gjort rätt saker. För tio år sedan gjorde SVT ett klipp med Ebba där hon säger: Jamen, Charlotte Kalla är ganska bra. Jag ska åka i skidlandslaget.

Vi hinner inte titta på klippet nu, men Ebba står för det som vi är som förening och som vi har jobbat stenhårt med. Jag fick säkert 25–30 samtal när hon var med i stafettlaget i Lahtis och hon vann junior-VM. Vi måste fira henne, så de och ville ha en massa pompa och ståt. Det får ni göra, så jag, men Ebba ska träffa sina klubbkamrater. Det är det absolut viktigaste och det jag brinner mest för. Första dagen hon var hemma i Sollefteå igen ordnade vi på träningen lite flaggor, vi hade en mikrofon och hon fick skriva autografer som bara den. Hon höll dessutom i en träning.

Vi startade för tre år sedan. Jag har levt med det här i säkert sex år, och utgångspunkten är att vi vill göra någonting bra. Lust har alltid varit en drivkraft. Sedan behöver vi inte vara perfekta, bara vi gör vårt bästa. Jag älskar den här bilden som jag visar nu, där Peter Forsberg sitter och tittar.

Vi började med att samlas. Många var vi, två föreningar, och vi hade diskuterat de här sakerna. Måste vi hålla på med det här? Värdegrund, vad är det för någonting? Jo, det är jätteviktigt! Vi ska blanda två kulturer, vi har egentligen samma mål, men när vi börjar måste vi ta fram våra riktlinjer och komma fram till vad vi vill och framför allt vad vi står för.

Vi gjorde ett antal policyer. Vi tittade inte på Idrotten vill, men vi har ju en magkänsla. Runt omkring mig har jag personer som också drivs av lust och vilja att göra det bra för barnen. Vi landade i några värdeord och i vår policy.

I går var vi en av de fem första föreningarna som skrev under Idrottsbrevet. De mjuka värdena är otroligt viktiga. Men jag vill också säga att vi faktiskt inte har någon alkoholpolicy i klubben. I vintras var jag och flera andra ute säkert tio helger. Ska vi inte få dricka ett glas vin till middagen på fredagskvällen? Jo, jag tycker det. Då kan vi inte ha en policy, för då lever vi inte den

– så tänker vi. När *Idrottsgalan* visar allt och ungdomarna ser när idrottarna dricker är det dubbelmoral, och det tycker vi inte om.

Vi lever våra värdeord. Barnen får sin t-shirt efter att de har tränat med oss en säsong. Ni ser här på bilden att klubbmärket står på bröstet, vid hjärtat, och det står: Glädje, stolthet, gemenskap.

Vi försöker blanda åldrarna. Vi har en avslutning när snön har försvunnit – ni ser det här på bilden – där de äldre får ta hand om de yngre. Vi ser det som en ledarskapsutbildning. I år fick de ha lite utmaningar då barnen samlade bokstäver. Ordet blev ”skidkompis”. Vi diskuterade i grupper vad en bra skidkompis är. Hur är vi skidkompisar? Man är snäll – det var det absolut första som kom upp. Man peppar varandra och tröstar varandra och slår inte varandra med stavarna. Det tycker jag är en bra riktlinje i vår klubb!

Det är lätt att säga värdeorden glädje, stolthet och gemenskap, men vi har fyllt dem med bra saker. Vad gör vi när en ledare inte uppträder enligt våra värderingar? Jo, vi utgår från dem och försöker föra in tränaren i fällan igen.

Tårtkalaset har vi varje år. Man får baka om man vill, och det är alltså frivilligt att bidra. Jag ska erkänna att jag hade fem tårtor i frysen, för tänk om folk inte skulle ställa upp och baka! Men vi hade 25 tårtor, och det var en fantastisk aktivitet.

Vi har jobbat ganska strategiskt med mål, men det är för att jag är en sådan människa. Jag tycker om att gå och jag tycker om att utvärdera. De mjuka målen är svårare att utvärdera, men ett av våra viktigaste mål är ledarbiten – det har sagts före oss, och det kommer folk att säga efter. Vi ska utbilda minst två nya ledare varje år, och i år har vi faktiskt fått ihop fyra.

Här på bilden är bara några av målen. Vi reviderade dem, och det kändes som när vi startade. Vi gjorde en treårsperiod, och det kändes hur långt som helst. I fjol fick vi göra om det och bygga nya mål. Det som står överst är att vi ska ha fler deltagare men att vi ska förvalta dem så att de vill hålla på så länge som möjligt och tycka att det är roligt.

Vi satsar på elit. Vi vill ta ett SM-guld varje år och så vidare. Vi ska arrangera rullskid-VM nu i augusti och så vidare.

Utvärderar vi den här säsongen kan vi räkna ihop det till 16 medaljer på SM och VM av nio olika skidåkare. Vi var fler när säsongen slutade än när vi började, och vi har haft jättekul på vägen.

(Applåder)

Ordföranden: Tack så mycket, Mia! Vi drar oss nu ned till västra Sverige och en annan förening som har ett ambitiöst värdegrundsarbete, det vill säga Azalea BK. Vi hälsar Fredrik Sundqvist som är utbildningsansvarig hjärtligt välkommen.

Fredrik Sundqvist, Azalea BK: Tack så mycket! Det är jätteroligt att få vara här och berätta om vår förening, Azalea BK. Det är en barn- och ungdomsförening, eller rättare sagt en förening för barn, ungdomar, unga vuxna och deras

föräldrar. Vi är verksamma i stadsdelarna runt Slottsskogen i centrala Göteborg.

Vi är en förening som inte har 30 sidor värdegrund. Vi har gjort oss berömda för att vi har 130 sidor. Vi har dessutom arbetat med dokumentet under 15@20 års tid i olika versioner. Dessutom har jag skrivit en bok om vårt arbete, och den är ännu tjockare.

Jag tänkte berätta lite grann om skillnaden mellan vackra ord och handling, för det är i hög grad den resan vi har gjort.

När jag kom till klubben i slutet av 90-talet var vi en förening på fallrepet. Vi hade rätt många barn i de allra lägsta åldrarna, men vi klarade inte av att hålla liv i årgångarna. När det gäller idrottens paroll om så många som möjligt, så länge som möjligt under så utvecklande former som möjligt var vår frågeställning: Hur gör man? Hur kommer man dit? Med åren har vår frågeställning kokats ned till: Hur blir det så kul som möjligt?

Så här är det, har vi kommit på, att frågar man barn varför de håller på med idrott säger de: För att det är kul. Är det inte kul slutar man. Ledarskapets centrala uppgift är att ta reda på vad ”kul” betyder.

Vi vet vad ”kul” betyder, vågar jag påstå, särskilt eftersom vi vet vad ”inte kul” betyder, för det gick dåligt och nu har det gått mycket bättre.

Kul betyder att tävla med sina kompisar. Kul betyder laganda. Kul betyder att finnas i ett meningsfullt sammanhang och känna hur man utvecklas och lär sig en massa saker. Kul betyder att man har en sjyst ledare som ser en och hjälper en på den här resan. Kul är alltså ett sammansatt begrepp där den inre motivationen är central, men det finns en stor social dimension, och det måste finnas ett ledarskap förankrat i en tydlig värdegrund så att vuxenvärlden blir begriplig för barnen.

Det är väl det vi har kommit fram till. Det vi också har kommit fram till i vår sista och senast utarbetade version av manualen är att man måste jobba med strukturerna som stöder ledarskapet – strukturerna som stöder föräldragrupper och hjälper till att visa vilka steg man måste ta, när man ska ta dem, hur man ska utbilda sig och varför.

De här vackra årshjulen som vi har här på bild är för oss en symbol för att gå från vackra ord som ingen läser till handling – att skapa levande klubbstrukturer som hjälper och stöttar för att implementera glädjen.

Jag tycker också att hjulen i det här sammanhanget kan få symbolisera alla er som läser alla vackra policydokument och tycker att idrotten är det finaste som finns, och sedan tycker ni att det finns avarter inom idrotten där det hetsas och toppas och allt vad det kan vara, och så säger ni att idrotten är fin men de där föräldrarna eller de där hetsiga tränarna är stora idioter. Min uppmaning är: Skyll inte på föräldrarna. Skyll på strukturerna som skapar den logik som föräldrarna följer.

Göteborgs Fotbollförbund har drivit den här reformeringen av spelformerna för barn och ungdomar. Vi har märkt att från att bygga en förening som kämpar mot tävlingsstrukturerna har vi fått en förening som fått hjälp av tävlingsstrukturerna. Där tror jag att man kan göra mycket mer för att tävlingsformer och

selektionsstrukturer ska stödja ett barnrättsperspektiv. För kom ihåg att barnrättsperspektivet gör det kul för barn att idrotta, helt enkelt.

En annan viktig strukturreform, och nu kommer en och annan att sätta morgonkaffet i vrångstruben här, är att skrota Sisu. Ett sus gick genom publiken. Jag menar det givetvis inte, utan jag vet att det finns så många välutbildade, kunniga och kompetenta idrottskonsulenter i detta avlånga land, men alldeles för få befinner sig på verkstadsgolvet. Vi har haft förmånen att vara med i ett pilotprojekt som Göteborgs Fotbollförbund har initierat i samarbete med Sisu där vi har fått möjlighet att anställa Leif, som ni ser här på bilden, som föreningsutvecklare, tränarutbildare, bollplank och någon som tidigt fångar upp saker som går fel. Han, denna person, är en av de främsta orsakerna till att vi har kunnat gå från ord till handling.

Vill ni veta mer om våra riktlinjer finns de att läsa på vår hemsida azaleabk.se. De är på 130 sidor, jag skojar inte. I min bok *Så funkar ungdomsfotboll* finns mycket bra verktyg till att diskutera värdekonflikter i lagidrott. Det finns ett exemplar på Rosenbad, oläst gissar jag, då vår ordförande John Dohlsten gav vår statsminister ett exemplar häromveckan. Annars kan ni låna den på biblioteket. Det var allt. Jätteroligt att få vara här.

(Applåder)

Ordföranden: Tack Fredrik! Nu ska jag be att få lämna ordet till någon som kanske inte behöver en närmare presentation och som vi kanske är mest vana vid att se på olika arenor. Dock är hon här i dag som projektledare för Generation Pep – en organisation grundad av kronprinsessparet och som syftar till att ge barn och unga möjlighet att leva ett aktivt och hälsosamt liv. Hjärtligt välkommen hit, Carolina Klüft!

Carolina Klüft, Generation Pep: Det är jättekul att vara här! Den här texten är ett citat från min allra första tv-intervju då jag var 17 år gammal. Jag säger att jag egentligen inte har några konkreta mål med idrotten. Jag vill utvecklas som friidrottare och att mina resultat ska bli bättre och bättre och att jag ska få ha roligt hela tiden.

Det var då. Jag var 17 år gammal, och det följde mig resten av min karriär. Då kanske jag inte förstod det, men jag förstår nu, framför allt efter att ha fått höra mer om den här rapporten, att jag hade tur.

Jag är inte ett så stort fan av tur. Jag tänker att ambition, vilja och att göra sitt bästa är det som tar en framåt i livet, men här inser jag att jag hade tur. Jag kunde behålla den här filosofin, och den fick växa fram när jag var barn och ung, jag fick ha kvar den när jag växte upp och ville börja satsa mer på idrott. Jag blev inte kränkt som barn. Jag blev inte utslagen. Jag fick tävla på mina villkor. Jag fick träna på mina villkor. Jag blev sedd. Det fanns en värdegrund i min förening som gjorde att jag fick en ganska bra resa. Det var tur. Jag hade inte en uppförsbacke utan en ganska plan väg framåt.

När jag förstår att det handlar om tur blir jag så arg, och jag får nästan dåligt samvete för att jag har haft sådan tur och att inte alla barn i det här landet får den möjligheten utan att det ska bero på olika faktorer.

Om man tittar på hur det ser ut i Sverige – det här är RF:s egna siffror – ser man att efter elva tolv års ålder är det väldigt många som slutar med sin idrott. Jag började med friidrott när jag var elva år, och då är det många som droppar av. Det är helt sanslöst att det får vara så här. Vi har fått höra i dag lite grann vad det beror på.

Det här är givetvis inget problem som bara handlar om idrotten och idrottsrörelsen och att få fram nya talanger eller nya idrottare, utan det här handlar om effekter som ger problem på andra sätt. Då pratar jag såklart om folkhälsan som står inför enorma utmaningar på grund av att så många barn och unga inte rör på sig och inte kommer in i idrotten där trösklarna är för höga och man helt enkelt hamnar utanför. Det påverkar sedan ens egen hälsa resten av livet.

Fysisk inaktivitet har seglat upp som en av de allra värsta orsakerna till för tidig död. Vi vet också att det kommer väldigt tråkiga siffror hela tiden som till exempel visar att sju av åtta 13-åringar rör på sig för lite. Bara häromdagen kom färskare siffror från Centrum för idrottsforskning som visar att bara 22 procent av flickorna i snitt rör sig tillräckligt mycket enligt rekommendationen om 60 minuter fysisk aktivitet per dag. Bland pojkarna är siffran 44 procent. Inte ens hälften kommer alltså upp i den rekommenderade aktivitetsnivån. Går vi ned i åldrarna och tittar på fyraåringarna ser vi att stillasittandet börjar redan där. Det här är sedan såklart saker som följer med dem in i idrotten när de väl börjar med idrott.

Vi vet att vanor sätts tidigt. Det är inom idrotten man får utforska sin kropp, man får självförtroende i kroppen, man tycker att det är spännande att testa nya saker. Men blir man för stillasittande redan som liten känner man kanske en otrygghet gentemot sin kropp när man kommer in i idrottsrörelsen. Man kanske inte riktigt får utlopp för det man vill, och det följer med en. Man kanske blir skadad tidigare och så vidare, och det gör sedan att man slutar. Det här är ett problem som sträcker sig förbi även idrottsrörelsen och har ett betydligt större perspektiv.

Sverige är ett av Europas mest stillasittande länder. Att vi är så stillasittande och att vi inte kan göra någonting åt detta ännu mer är ju för jäkligt. När vi dessutom hör att idrotten inte når alla barn och unga, när vi ser att det blir ojämlikt, att hälsa är ojämlikt i det här landet, tycker jag att det är fruktansvärt. Vi kan bättre. Vi borde verkligen kunna bättre.

Jag representerar här både mig själv som idrottare, eller före detta idrottare, och Generation Pep som är en organisation som har startats av kronprinsessparet och som handlar just om att få fler barn och unga i rörelse. Då kanske vi också måste bredda perspektivet, och idrotten måste såklart bredda sitt perspektiv. Det handlar inte bara om att tävla, utan det ska finnas plats för en sådan som jag som ville utvecklas och bli bättre och bättre och för den som bara tycker att det är roligt att hålla på med idrott. Man kan röra på sig på så

många olika sätt, och vi måste ta ned ribban och sänka trösklarna för de här möjligheterna som alla barn och unga faktiskt har rätt till.

Vi arbetar på olika sätt. Vår vision är såklart att alla barn och unga ska få möjligheten och viljan att leva ett aktivt och hälsosamt liv. Vi arbetar på många olika sätt med många olika parter i samhället, för det här är inte en fråga som idrottsrörelsen löser själv eller som politiker löser själva, utan vi måste alla bidra till att få bukt med de här frågorna och till att alla barn blir inkluderade.

Jag växte upp och hade möjligheten att bli inkluderad i idrotten. Jag hade inte en uppförsbacke när jag höll på med idrott. Jag hade tur. Jag har en god vän och kollega som hade en uppförsbacke och inte hade samma möjligheter som jag men som ändå lyckades ta sig längs den här snåriga stigen och nå sina drömmars mål.

Oavsett vad man har för mål, oavsett vad man har för intressen och oavsett vad man vill med sin idrott ska man ha möjligheten att få en plats utan att bli kränkt, utan att bli utslagen och utan att behöva idrotta precis som alla andra gör utan hitta sin väg.

Idrotten ska vara en trygg plats, en plats för utveckling på barns villkor.

Jag tänkte visa en kort film bara för att ge en känsla av att man kan födas med olika förutsättningar i det här landet. Vi måste alla bidra till att riva ned dessa hinder.

[Filmvisning]

Det börjar någonstans för alla. I det här landet tycker jag att det ska börja med att vi river ned alla de här hindren. Vi måste hjälpas åt med det allesammans.

För att lite grann symboliskt bryta stillasittandet, ta ställning och ställa sig upp för att alla barn och unga ska ha rätten till en idrott som är öppen för alla tycker jag att vi alla nu ställer oss upp och skriver under på att vi alla har ett ansvar. Nu har ni suttit en stund. Det är bra för hälsan att ta en rörelsepaus så här efter en stund för att sätta igång systemen. Det gäller oss vuxna likaväl som barn. Det känns fantastiskt att så många finns här som kan göra så mycket åt de här frågorna för att skapa en idrott för alla och en folkhälsa som gör att vi har en ljusare framtid framöver. Tusen tack!

Ordföranden: Stort tack, Carolina, för ord som jag tror att vi alla kan ställa upp på! Nu ska vi avsluta anförandena där vi började, det vill säga i politiken. Jag hälsar Agneta Karlsson hjärtligt välkommen. Hon är statssekreterare i Socialdepartementet.

Agneta Karlsson, Socialdepartementet: Hur toppar man det här, Carolina?

När nuvarande regering utsågs valde statsminister Stefan Löfven att ge Gabriel Wikström en lite ovanlig portfölj. Han fick ansvar för hälso- och sjukvård, folkhälsa och idrott. Det var många som lyfte på ögonen och tyckte: Hur

hänger det där egentligen ihop? Men diskussionen, inte minst det inlägg som Carolina gjorde, visar att det hänger ihop väldigt mycket, för rörelse och idrott har med folkhälsa att göra. Har vi en bra folkhälsa och ett engagemang från tidiga år och genom livet minskar vi naturligtvis sjukdomarna och vårdkonsumtionen i livet. De här frågorna har ett extremt nära samband.

Det är den utgångspunkten som Gabriel Wikström och jag, som är hans statssekreterare, samt våra medarbetare har haft under de här åren. Hur ser vi till att vi får ett bättre samband mellan de olika områdena? Vilken är statens, regeringens och våra myndigheters roll för att få de här sambanden att hänga ihop och inte minst för att vi ska kunna minska hälsoklyftorna i vårt land? Vi har satt som ett övergripande mål för hela regeringens arbete att vi ska halvera de påverkbara hälsoklyftorna inom en generation. Det handlar inte bara om att vi ska ha en bättre sjukvård och få ned tobaks- och alkoholbruket, utan också om hur vi får fler att röra sig och hur vi får en bättre arbetsmarknadspolitik, integrationspolitik, utbildningspolitik och så vidare. Allt detta hänger väldigt mycket ihop.

Jag vill tacka utskottet för en väldigt bra rapport. Den här analysen behövs. Vi har fått många rapporter under senare år. I går fick vi från Centrum för idrottsforskning en viktig rapport som handlade om vikten av rörelse och hur ojämlikt och olika det ser ut i landet. Regeringen har under flera år gett Centrum för idrottsforskning i uppdrag att ta fram rapporter på lite olika områden, såsom jämlikhet, jämställdhet och inflytande i föreningarna. Vi kan konstatera att alla de här rapporterna visar att det verkligen finns mer kvar att göra. Jag vet att Björn ibland brukar säga att det finns vita fläckar på kartan, där idrottsrörelsen inte finns och där det är svårt att vara med i en förening. Det är inte okej. Detta måste vi hjälpas åt att lösa.

Regeringen har ett så kallat implicit kontrakt, liksom många tidigare regeringar, precis som utskottet konstaterar. Det är fråga om ett slags överenskomelse mellan staten och idrotten om att idrotten ska vara fri och självständig. Det är väldigt viktigt för vårt land att vi har starka folkrörelser och att vi har en sammanhållen idrottsrörelse som kan värna den här självständigheten. Men satsar vi 2 miljarder kronor per år – hur mycket kommunala bidrag det är ska vi inte tala om; det är extremt mycket pengar som kommunerna satsar på idrotten ute i landet – är det klart att vi vill veta vad som händer. Vi vill ha koll, och vi vill sätta press på idrottsrörelsen.

Den här balansgången – hur mycket ska vi in och peta och hur mycket ska vi låta idrottsrörelsen få hålla på själva – är extremt svår. Jag jobbar med hälso- och sjukvård. Där har vi hela tiden en dialog. Vad ska vi tillåta att landstingen håller på med själva, och vad ska staten in och pillar i? Även där säger vi att det ser olika ut runt om i landet. Det är lite likadant, kan man säga. Ska vi göra en förändring av den här balansen, eller det här kontraktet, krävs det självklart en bred politisk samstämmighet. Om vi verkligen vill gå in och ändra i kontraktet kräver det att vi är överens brett över blockgränserna. Därmed inte sagt att vi inte kan ställa större krav på uppföljning och utvärdering, på att kanske ha bättre siffror, bättre underlag och så, när vi redovisar till riksdagen. Vi ska

nu verkligen fundera inför kommande år på om vi kan göra mer på det området.

Jag kan konstatera att regeringen under de här åren har ökat anslaget till idrotten med 163 miljoner plus en hel del pengar, ytterligare 800 miljoner, som avser etablering och integration. I den dialog som vi har haft och hela tiden har med Riksidrottsförbundet och många av specialförbunden har vi också förstått att man inom idrotten har tagit ett stort ansvar för den stora migrationsvåg som vi har haft under senare år. Man gör runt om i landet en fantastisk insats nu, delvis med hjälp av våra pengar. Det jag tror att den här satsningen har visat, och även en del annat, är att om distrikten runt om i landet verkligen får resurser, kompetens och stöd kan idrottsrörelsen bli mycket starkare i hela landet och också kanske jobba mycket tydligare med värderingsfrågorna, som flera har varit inne på. Det är mycket som händer, men vi kommer inte att släppa vårt tryck. Vi har nageln i ögat på Riksidrottsförbundet. Vi diskuterar ständigt. Det är högt och lågt. Vi ger pengar, men vi ska också ställa krav. Jag vet att man nästa helg på Riksidrottsförbundets möte kommer att diskutera många av de här frågorna.

Jag vill ta upp något som utskottet också tar upp i sin rapport. Det handlar om barnkonventionen och barns rättigheter. Kränkningar inom idrotten kan vi självklart aldrig acceptera. Idrottsrörelsen är ingen ö isolerad från övriga samhället. Samhällets lagar och regler gäller för alla. Det finns inga undantag. Man kan ha preskriptionstider hur mycket man vill. Svenska lagar och regler gäller. Man får gå till polisen. Man får gå till socialtjänsten. Det är liksom inget snack. Det tycker jag måste vara väldigt tydligt. Att man sedan behöver ha etiska koder och utbildningar är en helt annan sak. Men idrottsrörelsen kan inte gå fri från svensk lagstiftning. Det är jätteviktigt.

Snart kommer Sveriges regering och Åsa Regnér att lägga fram ett förslag om hur barnkonventionen ska bli en del av svensk lag. Alla partier har inte stått bakom det, men jag hoppas att vi får en bred uppslutning bakom förslaget när det behandlas i riksdagen, för det är oerhört viktigt att barnperspektivet genomsyrar såväl idrottspolitiken som annan politik.

Jag tackar alla er som är engagerade i de här frågorna. Jag tackar för spännande inlägg. Jag tackar också svensk idrottsrörelse för allt det ni gör – med de fel och brister som fortfarande finns.

Ordföranden: För tydlighetens skull kanske jag också skulle ha sagt att Agneta är statssekreterare hos idrottsminister Gabriel Wikström.

Nu kommer vi att gå in på det som är den största utmaningen när det gäller tidpunkter. Vi ska nämligen släppa loss lite politiker i salen och öppna för frågestund och diskussion. Vi inleder med att låta riksdagens partier i storleksordning ställa frågor. Sedan kommer vi också förhoppningsvis att ha tid att släppa fritt för ytterligare synpunkter, tankar och frågeställningar. Jag vill på förekommen anledning be ledamöterna att hålla frågorna korta och koncisa och gärna rikta dem tydligt till den som man tycker ska svara på den.

Agneta Gille (S): Jag tackar för en fantastisk förmiddag. Man blir alldeles fylld av känslan av att det här är något som vi ska göra ännu bättre.

Staten ger i dag över 2 miljarder till idrotten. Anslagen har som sagt ökat kraftigt under en tid, men det är oklart vilka resultat det har givit. Vi kan se i den här rapporten att det inte riktigt är så att aktiviteten är så stor. Jag skulle vilja höra något när det gäller att statistiken visar att aktivitetsnivån minskar, trots ökade resurser.

Jag har också en fråga om jämställdhet. Vi ser att flickornas idrottande inte får samma resurser och möjligheter. Vi kan läsa om hur det är i Örnsköldsvik med Modo och gymnasiet. Flickorna ställs helt åt sidan. Det där är oerhört viktigt.

Jag ställer mina frågor till idrottsrörelsen och de stora förbunden. Hur ser ni på det här med att det är ökade resurser men att aktiviteten inte ökar? Har ni några direkta åtgärder för att se till att det blir större resurser till ökad jämställdhet inom idrotten?

Björn Eriksson, Riksidrottsförbundet: Det är bra frågor. Jag börjar bakvägen med frågan om jämställdhet. Vi är inte nöjda. Vi skäms lite grann, om jag ska vara ärlig. Vi bestämde 2011 att vi skulle nå vissa mål. Nästa vecka har vi vår kongress.

Vi är inte där. Så här kan vi inte ha det. Vi hade ett val. Endera sätter vi in kraftigare don eller också hittar vi några bra bortförklaringar. En bortförklaring, om man får säga så, är att de tävlande är lika till exempel i de sporter jag kommer från: Carolinas sport friidrott och skidskyttet. Men det hjälper inte när man kommer till gubbvåldet ute i klubbarna. Därför föreslår vi kvotering – frivillig kvotering som vi i idrottsrörelsen vill göra på de platser vi väljs till, nämligen valberedningar och styrelser. Så har vi haft det i RF och Sisu, och det har fungerat ypperligt.

Nu lever vi i en demokratisk rörelse. Vi lägger fram ett förslag. Jag kan bli nedröstad av mina kamrater, och då får jag stå där med min tvättade hals. Men om det går vägen har vi det infört. Det är, tycker jag, ett tydligt svar.

Den andra frågan är knivigare. Jag skulle kunna säga så här: Vad hade hänt om vi inte hade fått pengarna? Hade det varit ännu sämre? Jag tror att vi kämpar med en samhällsutveckling där vi konkurrerar om tid. Det finns mycket saker att göra. Carolina var inne på tv och allt möjligt annat. Där måste vi bli bättre. Men sedan måste vi också flytta fokus från elvaårsåldern och framåt. Man ska inte peaka vid elva. Därför driver idrottsrörelsen stenhårt frågan om livslångt idrottande. Du är välkommen till en klubb för att springa. Det har väl ingen betydelse hur gammal du är? Vi har lite grann missat det där med livslångt idrottande och att trycka upp värderingar. Vi sliter med detta. Men det har kommit många fina klubbinslag här, både från Mias sida och från Göteborg. Det gäller att få föreningarna att gå fram. Det kokar där nere. Jag lovar dig. Det är den kraften vi ska leva på.

Johan Fyrberg, Svenska Gymnastikförbundet: Det är inte ensidigt så att aktiviteterna minskar. Gymnastiken är ett undantag. Vi ökar antalet aktiviteter, inte minst bland barn och unga.

För att återkoppla till det seminarium som vi nu har gällande barn- och ungdomsidrotten: Gymnastiken har varit en kritiserad idrott, kanske till och med starkt kritiserad. Vi har vänt den trenden, och det kommer att återspeglas inte minst på vårt kommande riksidsrottsmöte, där vi motionerar inom tre områden, som alla har nämnts här i dag. Det handlar om det etiska och etiska koder, en ombudsmannafunktion och möjligheterna att anmäla.

Vad jag vill säga är att det här hänger ihop. Vi är på väg att skapa en kultur för en attraktiv föreningsmiljö, och vi ökar. Men vi utmanar också hela idrottens fundament, som Björn är inne på. Vi lämnar allihop en förgivettagen logik om att den breda basen skapar en konkurrenskraftig topp. Det var Karin med flera inne på. Vi arbetar i dag för en inkluderande idrott, och det utmanar oss enormt mycket, men det är väldigt spännande. Och vi ökar faktiskt.

Vad vi behöver nu är statens förtroende i det här arbetet. Det är en enorm omställning som vi gör. Jag ska inte kommentera det närmare. Det gör Riksidrottsförbundet. Men jag har ändå en liten ödmjuk vädjan om att vi verkligen får stöd i det omställningsarbete vi nu är inne i. Vi drar helt enkelt åt ett annat och delvis nytt håll.

Linda Wijkström, Svenska Fotbollförbundet: Jag tänkte på det som Agneta nämner när det gäller jämställdhetsdiskussionen. I Sverige har vi 179 000 flickor och kvinnor som spelar fotboll. Det är fantastiskt. Vi är i detta avseende det andra största landet i hela Europa. Det finns olika delar vi jobbar med, till exempel kvotering, som Björn var inne på. Vi har satt in i våra regler att en tredjedel av det underrepresenterade könet ska finnas i våra kommittéer och ute i distrikten för att få den här handlingskraften.

När det gäller medskicken och arbetet som vi behöver göra: Den största delen av de här 179 000 är småtjejer mellan 6 och 12 år. Vi behöver exempelvis fler idrottstimmar i skolan. Det gäller Socialdepartementet. Det är en jätteviktig del i sammanfogningen. Idrottsrörelsen är inte ensam. Fotbollen är inte ensam. Vi behöver se till att det när det gäller exempelvis sponsring finns riktlinjer som inte missgynnar flickors och kvinnors idrottande. Det är också sådana saker som det handlar om. Det är inte bara idrottsrörelsen i sig som behöver jobba. Jag vill absolut inte skylla ifrån mig vad gäller jämställdheten. Vi gör väldigt mycket inom jämställdhetsarbetet. Men som det också har kommit fram här gäller det även samverkan för att övriga delar av samhället ska finna verktygen för att vi ska kunna bedriva en jämställd idrott.

Isabella Hökmark (M): Min fråga gäller preskriptionstiden och riktas till Björn Eriksson.

Inför Riksidrottsstämman den 20 maj har Gymnastikförbundet lämnat in en motion där de anger sexuella trakasserier som ett skäl för att ändra preskriptionstiden. Jag har också läst ert svar från RF, där ni skriver att ni på grund av negativa konsekvenser detta skulle få inom idrotten inte finner några skäl att ändra detta. För mig är det ett häpnadsväckande svar. Jag undrar om Björn Eriksson möjligen har ändrat sig och i så fall kommer att kalla in sin styrelse för att ta ett nytt beslut inför stämman nästa vecka.

Björn Eriksson, Riksidrottsförbundet: Jag citerar Karl IX: Vad göras skall är allaredan gjort. I herredagsmän, reser icke så fort! Det var det han satte upp när riksdagen skulle sammanträda.

Vi har tittat på detta. Fakta i målet är följande: År 2011 motionerade fotbollen och hockeyn om att korta preskriptionstiden, då man märkte att klubbarna började använda det här för att påverka matchresultaten. De överklagade sent för att slå ut en bra spelare i motståndarlaget inför en kvartsfinal eller vad det kunde vara. Det fann man icke acceptabelt. Alltså förkortades den till två år.

Precis som statssekreteraren så förtjänstfullt sa lyder vi under svensk lag. Det finns ingen preskription. Ska det polisanmälans ska det polisanmälans. Det är möjligt att vi gjorde fel i det här materialet. Det låg i samma system, men det är så självklart att det inte finns någon preskriptionstid, så det fick vara. Då var det flera som tog upp att det här kan läsas fel.

Vi har redan ändrat oss och ska göra det du säger. Vi kommer helt enkelt att säga som så: Vi plockar ut de vanliga brotten, som ska polisanmälans och som aldrig preskriberas. Då vill vi inte bara plocka ut de här brotten. Mord tycker vi väldigt illa om. Våldtäkt tycker vi också är väldigt otrevligt, liksom en del annat. Detta lägger vi i en särskild hög och skriver tydligt det du säger. Då får vi klarhet. Det systemet finns egentligen redan i dag. Men då slipper vi en pseudodebatt om preskriptionstider och annat som är helt onödig. Jag fick frågan, och sa lite självsvåldigt kanske fel – om allt går vägen skulle jag tippa att vi kl. 16.15 nästa fredag har fattat exakt det beslutet, om nu mina kamrater skulle dela min uppfattning.

Sara-Lena Bjälkö (SD): Jag tackar för intressanta anföranden. Det är väldigt många frågor man vill ställa till er alla här inne.

Vad skulle vi politiker från vårt håll kunna göra för att öka föreningarnas kunskap om barnkonventionen?

Det nämndes att det är mycket stillasittande bland barn och ungdomar. Hur ser ni här inne på utökat samarbete med skolorna runt om i landet?

Carolina Klüft, GEN-PEP: Vad gäller stillasittandet är självklart skolan jätteviktig. Som jag sa innan måste alla delar av samhället ta ansvar för det här. Idrottsrörelsen är *en* del, som måste titta sig i spegeln och se vad den har för brister och vad den kan göra för att förbättra det här. Så gör alla som utvärderar sig själva. Om man inte har nått sitt mål måste man verkligen se sig i spegeln och ta action på det man behöver göra.

Det gäller även skolan. Det är såklart en plattform där alla barn finns. För att göra hälsan mer jämlik och för att minska stillasittandet skulle den arenan vara helt fantastisk att få in mer rörelse på, kanske inte bara fler idrottstimmar, utan även kortare aktiva rörelsepauser under lektionstid eller aktivare raster. Man kan även jobba pedagogiskt och prata om de här frågorna – om stillasittandet och vad det gör, om fysisk aktivitet, om hälsosamma matvanor och kanske också om barnkonventionen och barnrättsperspektivet.

Sedan vet vi att skolan är en arena där många vill verka. Det är såklart ett hårt ansatt område. Det gäller att stötta skolan på bästa sätt, på ett väldigt klokt och bra sätt. Vi tror att vi från Generation Pep skulle kunna stötta på olika sätt, men vi tror också att det finns andra möjligheter att göra det. Det gäller att göra det genomarbetat och bra. Men alldeles självklart är det så att skolan har ett viktigt ansvar, och det tror jag att de också själva tycker.

Björn Eriksson, Riksidrottsförbundet: Skolan är den enda kvarvarande pliktstrukturen. Det är lite osäkert hur det blir med värnpliktens återvändande, men i princip är det så. Det är det enda ställe där man kan ta emot det du säger.

Om man nu får byta hatt, ta bort den ena hatten och sätta på en annan, kan jag säga att jag har glädjen att få vara ordförande för GIH. Jag tror att det absolut viktigaste är att ta till sig den kunskap forskningen har, för den är entydig. Skolan spelar roll. Om det finns en timme till förfogande för utbildning i matte får man ett bättre resultat om man utbildar i 50 minuter och rör på sig i 10 minuter, för att göra en enkel beskrivning av det hela. Därför måste man börja arbetet mot stillasittande med att använda sig av den forskning som finns. Den är entydig.

Emma Hult (MP): Som tidigare utövare, ledare och domare vill jag börja med att ta tillfället i akt att säga tack för det arbete ni gör ute i hela landet, det arbete som gör att så många barn och unga får rörelseglädje. Man satsar på både bredd- och elitidrott. Man ser till att skapa integration i det samhälle som vi har i dag i Sverige. Framför allt: Tack för att man alltid är välkommen till er, oavsett vem man är och var man kommer ifrån!

Men vi har en utmaning här tillsammans. Som Carolina Klüft säger handlar det om tur, eller kanske snarare otur, om man är den som råkar illa ut. Så ska det inte behöva vara.

Jag har korta frågor till två personer. Det är flera som har svarat på frågor, så jag riktar dem ganska tydligt. Först vänder jag mig till Fredrik Sundqvist från Göteborg. Det är fantastiskt att höra om det arbete ni bedriver. Hur får vi

fler föreningar att bli lika bra som ni är? Upplever du att det hos specialförbunden och Riksidrottsförbundet finns ett intresse för att dra lärdom av det arbete ni gör?

Sedan måste jag, Björn, reagera lite på ditt anförande. Vi säger inte att vi vill styra Idrottssverige eller föreningslivet. För oss och för mig som politiker och medborgare är det naturligt att en uppföljning av offentliga medel görs. Därför blir det lite märkligt att det i ditt anförande låter som att du anser att vi vill styra er. Det är inte det vi är ute efter. Jag vill helt enkelt ställa frågan: Tycker inte du att vi, precis som alla andra som fördelar offentliga medel, ska göra en redovisning av de medel som vi tilldelar?

Fredrik Sundqvist, Azalea BK: Äntligen, höll jag på att säga! Jag är ivrig. Upplever jag att vi har stöd från vårt förbund? Ja, absolut. Framför allt Göteborgs Fotbollförbund har vi i Azalea jobbat tätt ihop med i 15 år och fört diskussioner. Nu tycker jag att det händer jättemycket inom Svenska Fotbollförbundet. Tävlingsformer ändras, och utbildningssystemet ändras. Tränare får verktyg att jobba med de här barngrupperna, som ofta är spretiga och har olika förutsättningar. Genom en bra pedagogik kan man då hålla ihop grupperna. Svaret är alltså ja.

Hur kan man få fler klubbar att jobba bra? Det behövs ett föreningslyft av den typ som jag beskrev. Det handlar om att trycka all kompetens som finns ned i föreningarna, så att det verkligen finns någon där som driver frågorna om jämställdhet, inkludering och annat för att göra verksamheten bra.

Björn Eriksson, Riksidrottsförbundet: Vi börjar med vattnet. Svaret på din fråga är naturligtvis ja. När du hör mig prata handlar det egentligen lite grann om nästa steg. Jaha, då ska ni göra ett särskilt bidragssystem – det ska vi inte jobba med själva. Sedan ska vi utvärderas på något vänster, och så ska vi bestraffas om det inte stämmer. Det är den mekaniken det gäller.

Det är klart att du ska veta vart skattepengarna går. Jag tror faktiskt att vi levererar det här till departementet, så en del av problemen kan faktiskt vara dialogen i er struktur. Men om du vill veta vart pengarna går är det självklart att du ska få veta det.

När det gäller integration tar jag med glädje emot det du säger. Men jag ska ta ett litet exempel på problemet. Jag får nu många rapporter om att folk har tyckt att det varit jättekul att jobba med integration, asylsökande och så vidare. Men kommunen har ont om pengar, och då börjar man rulla över myndighetsuppgifter på oss. Man säger: Kan inte ni plocka fram de maxade systemen med pengar från kommun, stat och er själva? Kan ni inte också ordna transporter, så att de här ungdomarna kan komma dit? Sedan är det lite problem med något annat också och så vidare. Den där kommunalkamreren sitter nedtyngd av en massa administrativa uppgifter. Den uppgift och känsla som en person i idrottsrörelsen har är kanske i stället: Jag vill få de här människorna som kommit till landet att kicka boll – det är det jag är bra på! Gör vi kommunalkamrerer

av sådana får vi ett problem, för då kan den ideella ådran upphöra. Det är ett bra exempel, tycker jag, på en problematik som man får pula lite grann med, för vi kan inte bli kommunaltjänstemän. Vi är ändå i en civil sektor. Vi ska uppmuntra dem och tagga dem. Jag vill gärna lägga på den aspekten. Vi gör vad vi kan för att säga att det är kommuner och sådana som administrerar och utför de kommunala arbetsuppgifterna. Vi håller på med idrott.

Per Lodenius (C): Jag har en tvådelad fråga och vänder mig till statssekreterare Agneta Karlsson och Parasportförbundets ordförande Margareta Israelsson. Parallellt med Riksidrottsförbundet har vi också Parasportförbundet. De delarna har inte nämnts så jättemycket, så jag vill prata lite grann om ungdomar med olika funktionsförutsättningar. Den här kurvan som bland annat Carolina visade går också ännu snabbare nedåt för barn och ungdomar med funktionsnedsättningar.

Mina frågor till statssekreterare Agneta Karlsson är: Finns det någon dialog mellan regeringen och Parasportförbundet om detta? Hur ser regeringens engagemang ut när det gäller idrott för barn och ungdomar med funktionsnedsättningar? Har ni funderingar kring det eller kanske till och med något konkret att komma med?

Jag vill fråga Margareta Israelsson: Har ni blivit inbjudna till dialog och samarbete med regeringen i denna fråga? Vad skulle ni vilja ha av regeringen, och vad skulle ni i så fall kunna ställa upp och jobba med?

Agneta Karlsson, Socialdepartementet: Det är en bra fråga. När vi diskuterar allas möjlighet att delta i idrott och att det ska finnas möjlighet över hela landet handlar det inte minst om barn och unga med funktionshinder. Vi har en dialog med Parasportförbundet och olika specialförbund. Statsrådet Åsa Regnér deltog vid Paralympics och hade där en del dialoger med företrädare.

Vi har en löpande dialog. Jag kan inte säga att vi har ett explicit projekt tillsammans, men detta är en viktig del av den löpande dialog vi har med idrottsrörelsen och Parasportförbundet.

Margareta Israelsson, Svenska Parasportförbundet: Tack för frågan! Vi har en inledd diskussion med både regeringen och Riksidrottsförbundet inför kommande stämma.

Det är givetvis så att rätten till idrott och rätten att röra sig är betydligt mer utsatt för barn med funktionsnedsättning. Det är mycket svårare för en kille eller tjej med funktionsnedsättning att hitta kompisar att bilda ett lag med om han eller hon inte får spela med barn som inte har funktionsnedsättningar.

Tyvärr är få idrottsföreningar i dag öppna för barn med funktionsnedsättning. Vi brukar säga att det är 500 av 20 000 föreningar som tar emot barn med funktionsnedsättning. Detta vill vi ändra på, och det kan behövas olika samarbeten för att nå dithän.

Barn med funktionsnedsättning kan ibland få möjlighet att ta sig till idrottsarenan och in i idrottsarenan men inte till träningen, för där är de inte alltid välkomna.

Det finns alltså saker att göra.

Rossana Dinamarca (V): Jag tänkte uppehålla mig vid det som flera har tagit upp, nämligen jämställdheten.

Efter OS i Rio presenterades siffror från Idrottsekonomiskt Centrum. I OS tog vi elva medaljer. Tio togs av kvinnor och en av en man – detta trots att bara 20 procent av idrottens resurser i dag satsas på tjejer. Det är ganska hisnande att tänka sig hur utdelningen kunde ha sett ut om det hade varit jämställt.

Därför blir jag, liksom Emma Hult, lite beklämd över Björn Erikssons attityd. Det går för långsamt. Vi har inte tid att vänta. Våra döttrar har inte tid att vänta på att ni ska göra er grej i er takt. Idrotten är vår största folkrörelse, och det är klart att den påverkar våra barns uppväxt enormt mycket.

Jag ger Björn Eriksson chansen att ge ett rimligt svar i stället för att bara vifta bort kritiken.

Jag vill också höra vad Boxningsförbundet har att säga om de trakasserier som tjejer utsätts för. Finns detta också på ledningsnivå? Sipprar det ned i barnidrotten?

Simon Vis Jamegar, Svenska Boxningsförbundet: Sedan fyra veckor är jag ny ordförande för förbundet. Det jag kort kan säga om det arbete vi gör är att vi i morgon ska ha ett lunchmöte med en konsult om en värdegrund. Vi kommer självklart att se över allt som har hänt, och vi kommer att påbörja ett gediget arbete om värdegrund, jämställdhet med mera. Genom att ha fokus på detta hoppas jag att vi ska få en helt annan syn på jämställdhet inom boxningen.

Björn Eriksson, Riksidrottsförbundet: Jag klurar lite på det du säger. Jag tycker nog inte att det viftas bort; det är nog tvärtom. Jag är lite syrak på att vi inte har levt upp till det vi lovade. Nu försöker vi oss på kvotering och annat, och vi ser också över ett antal jämställdhetsmål. Det är nog mer en bristande tillfredsställelse över att vi sa en sak 2011 och inte levererar 2017. Jag hajar nog inte vad bortviftandet är.

Det här är viktigt i en folkrörelse, och jag föreställer mig att det är samma sak i politiska partier: Vi har 71 specialförbund varav flera är representerade här. Vi på RF är ingen koncernledning. Vi sitter inte högst upp och rycker i tåtarerna och styr och ställer, utan det gör våra ägare, specialidrottsförbunden. Dem försöker vi påverka, och de påverkar oss. Vi har en process, och det tar ofta lång tid. Vi kan vara lite sega av oss, men när vi har bestämt oss brukar det bli på det sättet.

Jag upplever att jämställdhetsfrågorna har fått ett ganska stort lyft inom idrotten. Jag tror att vi har begripit att vi inte bara kan räkna hur många män och

kvinnor som springer 800 meter. Det finns tränarproblematik, styrelseproblematik och allt möjligt annat.

Jag tror och hoppas att tåget börjar lämna perrongen. Vi kommer i alla fall att verka för det.

Bengt Eliasson (L): Herr ordförande! Tack alla föredragande för bra föredragningar! Jag vill också rikta ett särskilt tack till de förbund och deltagare som varit med i utvärderingsgruppens bakgrundsarbete, som varit mycket gediget och bra.

Mina frågor tangerar lite Per Lodenius frågor. Jag riktar mig till både Björn Eriksson och Parasportförbundets Johan Strid.

Carolina Klüft lyfte i sitt föredrag fram de barn som rör sig väldigt lite eller inte alls, och dem har vi kanske störst anledning att försöka nå.

Jag undrar hur ledningarna inom idrotten ser på idrott och rörelse för barn och unga helt utan prestationskrav. Alla behöver röra på sig, men alla tycker inte att det är kul att tävla. Hur kan man vända fokus, speciellt för de barn och ungdomar som har börjat men som inte är jättebra och därför känner sig undanskuffade och slutar i förtid?

Så till min andra fråga. Nu växer det fram kommersiella aktörer som erbjuder mycket prova-på-verksamheter inom många idrotter, just utan tävlingar och krav. Här är barn med funktionsvariationer välkomna, men det kostar förstås pengar eftersom det är kommersiella och privata aktörer. Vad tänker ni i ledningarna om detta? Är det ett komplement till er, eller ser ni det som att ni har missat något?

Till sist undrar jag om inkluderingen av just barn med funktionsvariationer. Regeringens proposition och riksdagens och regeringens olika beslut är tydliga med att idrotten ska integrera och inkludera alla barn, även dem med funktionsnedsättning av olika slag. Hur tycker ni att ni lyckas med det? Vi hörde nyss i ett svar på en fråga att siffrorna är låga. Det gäller inte minst barn med intellektuella funktionsnedsättningar, som är de som hamnar allra längst ifrån – men det finns alla variationer.

Johan Strid, Svenska Parasportförbundet: Det pågår en diskussion inom idrottsrörelsen som vi från parasporten är tacksamma för. På riksidrottsmötet om en vecka lägger riksidrottsstyrelsen fram förslag till en handlingsplan. Det vore tjänstefel av oss att tycka att allt i den är bra och att den går hela vägen. Det finns förstås ett antal skrivningar i denna handlingsplan som vi kommer att tycka till om på riksidrottsmötet. Bland annat finns en reservation gällande ekonomi och att man vänder sig till staten för mer pengar för att genomföra ambitionen i handlingsplanen. Här är vår linje att idrotten vill föreskriva att idrotten är för alla. Det pågår alltså en diskussion, och vi har positiva förhoppningar om att riksidrottsmötet landar i ett klokt och välinformerat beslut om att jobba aktivt för inkludering.

Vad gäller frågan om aktivitet utan prestationskrav, inte minst för personer med intellektuell funktionsnedsättning, vill jag lyfta fram det arbete som vi gör inom Special Olympics. Jag skulle vilja hävda att det är en oslipad diamant inom svensk idrottsrörelse, dels för att det vänder sig till en målgrupp som rör sig mycket mindre än genomsnittet, dels tack vare det pedagogiska upplägget. Varje tävling börjar med så kallad divisionering, vilket gör att det kan bli tio finaler i 100 meter och fler vinnare eftersom man tävlar mot människor med ungefär motsvarande förmåga. Det är ett bra sätt att avdramatisera tävlandet.

Vi vill också peka på att det finns ett antal samhälleliga frågor som skapar hinder för parasporten att nå ut. Bland annat gäller det tolkning av assistanslagstiftning och så vidare. Det är svårt att få acceptans för transport till idrott, fysisk aktivitet och andra fritidsaktiviteter.

Dessa och andra frågor vill vi fortsätta att diskutera med regeringens företrädare och riksdagen för att hitta lösningar på – och givetvis inom idrottsrörelsen, där vi har kommit ganska långt.

Johan Fyrberg, Svenska Gymnastikförbundet: Jag talade tidigt om att lämna denna logik och hitta alternativa premieringssystem som inte bara handlar om tävling. Inom gymnastiken har vi lyckats med att inkludera parkour, vilket gör att vi också möter jämställdhetsområdet på ett annat sätt. Vi möter spontanidrotten.

Det är spännande, men här kommer förutsättningsfrågan in. Föreningar som antar utmaningen att inkludera bredare inom idrotten hamnar ofta i en anläggningsproblematik där man står inför valet om man ska fortsätta att satsa helt på tävlingsspåret eller också inkludera andra delar. Här behöver vi en samverkan.

Idrottsrörelsen kan göra betydligt mycket mer för att utveckla alternativa träningsformer för äldre, barn och unga, men förutsättningarna måste finnas.

Björn Eriksson, Riksidrottsförbundet: Jag ska inte förhandla med mina vänner Johan Strid och Margareta Israelsson utan bara konstatera att vi är en speciell figur. Det lades fram ett förslag på förra kongressen, och vi måste ta detta på allvar. Vi har jobbat ihop och kommit långt. Jag är imponerad av Parasportförbundet, som säger att man helst vill avskaffa sig självt och undrar hur mycket vi kan inkludera. Jag tror att vi kommer att komma en bit.

Jag passar på att göra en passning när jag är här i huset. Allt kommer inte att kunna bäras av ett idrottsanslag. Ni på den politiska sidan har ett ansvar att hjälpa till så att vi har ekonomiska förutsättningar och inte ställer syster mot syster eller broder mot broder. Här kommer vi och Parasportförbundet att kämpa sida vid sida.

Det frågades om de kommersiella aktörerna. Det är jättebra. Jag vägrar att se dem som ett hot. Det är viktigare att folk rör på sig. Det är bättre att folk går på ett kommersiellt gym än att de sitter framför datorn och käkar varmkorv.

Vi har givetvis ett konkurrensutrymme. Men det stora problemet får inte vara att andra också håller på med detta. Vi ska vässa oss genom att vara bra själva. De är kollegor och icke farliga motståndare.

Vad gäller leken tror jag att många håller med mig om att vi måste tillbaka till leken och till former som gör att det är roligt att idrotta. Då får man anpassa tävlingssystem och sådant. Jag skulle kunna ge en massa goda exempel från specialidrottsförbunden. Låt mig nämna en siffra. 50 av 71 förbund håller på med exakt denna fråga: Hur ska vi anpassa oss så att det blir en mer lekfull miljö? Det kommer att hända saker.

Ordföranden: Det är skönt att vi kan vara överens om att politiken ändå har en viss roll att spela även inom idrottsområdet.

Roland Utbult (KD): Mina frågor går till Björn Eriksson och professor Karin Redelius.

En av våra fallstudier i uppföljningsgruppen visade att längdskidåkning och ishockey är dyra idrotter, och det var ingen överraskning.

När det gäller socioekonomiska skillnader vill jag göra en jämförelse med kulturskolan. Det visar sig att kanske 40 procent av alla barn inte får ta del av kulturskolan och möjligheten att lära sig spela ett instrument och utveckla den kulturella sidan på grund av socioekonomiska skillnader. De lever i extrem utsatthet.

Vilken vision har Riksidrottsförbundet när det gäller de allra mest utsatta barnen i vårt samhälle, de som lever i fattigdom och liknande?

Vad tror Karin kan göras åt denna situation?

Karin Redelius, Gymnastik- och idrottshögskolan: Vad kan göras åt att idrotten är väldigt socioekonomiskt stratifierad? Det finns stora skillnader. Till exempel visar en studie av Ulf Blomdahl att ungefär 65 procent av tonårstjejerna med goda resurser är med medan det bland dem med sämre resurser är 10–15 procent. Det är alltså en mycket angelägen fråga.

Det hänger inte bara ihop med att det är dyrt med material och liknande utan också att det kräver så mycket resurser i form av tid och möjlighet för föräldrastöd. Föräldrar behöver ha ett arbete där de kan lämna sina jobb ibland och kanske jobba på andra tider, vilket långt ifrån alla kan.

Att se över tävlingsformerna och satsningarna som har krupit längre ned i åldrarna och att hitta andra sätt är *en* väg att gå för en mer jämlik barn- och ungdomsidrott.

Björn Eriksson, Riksidrottsförbundet: Jag instämmer i det och gör följande tillägg: När vi ska in i dessa områden märker vi ofta att det inte finns tillräckligt många på ledarsidan.

Vi är dock olika duktiga. Jag berömde nyss kampsporten, och jag upprepar mitt beröm. Det är en sport där man är väldigt duktig i många av dessa områden.

Vi måste fortsätta att utveckla detta, och i den översyn vi ska göra av hur vi ser på statens bidrag är det som vi kommer fram till 2019 en av idéerna för hur man ska göra. I dag finns idrottslyft och andra möjligheter att få stöd för detta. Dessa kommer vi inom idrotten att vilja försöka utveckla på olika sätt.

Vad gäller utrustning är vi mycket glada för de initiativ som tas från olika håll för att låna ut utrustning och annat. Här har vi ett utmärkt samarbete som bygger på principen att vi inte ska hålla på med detta utan med idrott men att vi ska gifta oss nära alla de fantastiska människor som samlar in gammal utrustning och donar och grejar för att ge folk möjlighet att vara med. Jag blir otroligt imponerad av den kraft som läggs ned på att fixa skridskor, skidor och annat. Vi ska fortsätta att räcka varandra en hand här.

Ordföranden: Nu har vi hört mycket från både panel och politiker. Under de få återstående minuterna lämnar vi ordet fritt.

Pär Ånell, Svenska Skolidrottsförbundet: Med anledning av att vi kom in på samverkan med skolan vill jag berätta att det finns ett förbund som heter Svenska Skolidrottsförbundet. Det kan vara svårt att förstå vad vi är utifrån namnet. Man kopplar gärna ihop oss med idrottsämnet i skolan. Men vi hör till idrottsrörelsen och har 1 300 föreningar i landet. Vi vill självklart bli fler eftersom vi ser att vår verksamhet kan vara grunden till hela svensk idrotts strategi. Vi vill inte bli fler för vårt eget förbunds skull utan för barnen, idrotten och samhället.

Våra föreningar bygger på att barn och unga själva driver och leder verksamheten, ända från förskola till gymnasium. Barnen hittar själva de sätt de vill röra sig på. I en skol-IF är tanken att man ska hitta rörelseglädjen; alla ska få plats. Vi vill gärna att våra medlemmar går vidare. Vi vill alltså inte ha dem kvar hela livet, utan de ska kunna fortsätta i en annan idrottsförening eller i ett annat specialidrottsförbund. Vi utbildar också i föreningskunskap och ledarskap. Allt är med tanke på individen men också för idrottsrörelsen i sin helhet.

Vi kommer att få anledning att tala mer om detta på riksidrottsmötet.

Patrik Sjöberg, Tre ska bli noll: Du låter mycket, Björn Eriksson, det får jag ge dig. Du kallar debatten om två månaders preskriptionstid för pseudodebatt. Hur kan du bara säga så? Du vet ju att klubbar har använt tvåmånadersregeln vid sexuella kränkningar.

Kan du sluta att raljera och vara lite mer precis? Du säger att det var 2011, fotboll, hockey, tabeller och någonting. Hittar du på det själv, eller är det något som faktiskt har hänt?

Vad kommer er stämman att säga? Kommer ni att följa svensk lag, eller kommer ni att fortsätta att stå över lagen?

Jag undrar också vad du tycker om Idrottsbrevet.

Björn Eriksson, Riksidrottsförbundet: Först av allt har vi en gemensam värdering, Patrik. Polisanmäl, polisanmäl, polisanmäl – det finns ingen preskription för det.

Du har rätt i ett avseende. Det kan ha funnits klubbar som har missbrukat detta, och därför gör vi det som det har talats om här: Vi tillser att vi får denna grupp brott i en särskild hög.

Det jag berättade för dig om hur man motionerade 2011 bär sanningens prägel; det hade att göra med dessa matcher.

Jag tror att vi i och med detta kommer att rätta till det. Men minst lika viktigt som att rätta till det är att polisanmäla. Jag kommer ju från polisen, och ett grundproblem är att man inte polisanmäler.

Vad gäller ert initiativ har jag sagt att det är bra. Jag gillar det. Jag är bara orolig för en enda grej, men den oron har jag lika mycket inne i min egen struktur. Vi ska göra allt detta, men det får inte bli för mycket pappersarbete. En plan kan man ta fram på tio minuter och ställa i en bokhylla – om det är målet. Men du och jag vill att det följs upp och blir verkstad. Jag tycker därför att vi ska gå sida vid sida och kämpa för detta. Bra gjort!

Johan Fyrberg, Svenska Gymnastikförbundet: Vi har motionerat i tre områden, bland annat om preskriptionstiden. Det handlar långt ifrån bara om sexuella övergrepp; det handlar om kränkningar över huvud taget. Vi har en fin dialog med RF i denna fråga inför RIM, och Björn har redan delvis svarat på den. Det handlar om att vi måste se en annan logik än seriespel och lagidrott. Vi måste också se träningsmiljöer och hur vi ska verka inom dem.

Vi delar också uppfattningen att det ska byggas ett signalsystem där man får reda på problemen och anmäler i ett tidigt skede. Det talar lite emot en längre preskriptionstid. Men vi ser att det finns andra problem och kulturer som vi behöver jobba med under en tid och skapa dessa förutsättningar.

Ordföranden: Det är många händer som har viftat i salen, men dessvärre har vi inte tid för fler frågor. Jag avslutar med att lämna ordet till vice ordförande Gunilla Carlsson.

Vice ordföranden: Tack alla för en intressant förmiddag! Det som ligger till grund för denna diskussion är den rapport som utvärderingsgruppen i kulturutskottet har jobbat fram. Den kommer vara en bas för fortsatta diskussioner både inom politiken och tillsammans med er.

Precis som det har lyfts fram vid flera tillfällen är idrottsrörelsen den största folkrörelsen i Sverige. Därför blir det mycket diskussioner och ett stort engagemang när frågor som berör idrottsrörelsen står på agendan. Det är bra. Det hade varit mer oroväckande om det hade varit tyst i dessa frågor.

Idrottsrörelsen är ju en stor folkrörelse, och nästan alla av oss har på olika sätt kommit i kontakt med idrottsrörelsen – som barn, som förälder, som engagerad ledare eller som engagerad i en styrelse, lokalt eller centralt.

Därför har idrottsrörelsen en stor betydelse när det gäller att diskutera dessa frågor. Vad är det för värdegrund vi har? Det gäller inte bara när vi befinner oss i idrottssammanhang, utan vad är det för värdegrund vi har med oss hela tiden i samhället?

Mia Karlsson lyfte fram att man är sin värdegrund. Så är det. Man har den inte bara när man befinner sig på idrottsarenan eller när man säljer fika till engagerade barn och föräldrar i sin idrottsförening. Man har den med sig hela tiden. Därför har alla de som är engagerade i idrottsrörelsen på olika sätt en viktig roll.

Vi politiker ska kunna ställa krav, men vi ska också lyssna in vad idrottsrörelsen behöver för att kunna bedriva en ännu bättre verksamhet.

En utmaning är att många barn och unga slutar idrotta alltför tidigt. En annan är att vi inte ens öppnar dörrarna för en del av dem och låter dem komma in. Här har vi tillsammans, oavsett om vi är engagerade i idrottsrörelsen eller inte, en jättestor utmaning. Jag brukar säga att man ska använda sig av kärleksfull kritik. Det är så man ska hantera det. Vi ska vara kritiska när vi ser att det inte fungerar. Vi ska säga vad vi tycker är fel men utan att slå varandra med stavarna. Vad kan vi göra för att det ska bli ännu bättre? Hur gör vi för att få fler barn och unga att vara med? Hur gör vi för att få ett sjyst agerande på planen, utanför planen och överallt i samhället?

Många har inte möjlighet att vara med. Därför har vi valt att satsa extra resurser på att hålla nere avgifterna så att fler kan vara med. Men det är inte det enda hindret. Det finns många andra hinder som gör att man inte kommer in. Här har vi en stor utmaning tillsammans.

Jag är glad över att drygt 3 miljoner människor är engagerade och intresserade av dessa frågor. De flesta engagerar sig dessutom på ideell basis. Det är storheten med idrottsrörelsen, den största folkrörelsen i Sverige.

På ett kärleksfullt sätt ska vi hantera det som inte fungerar bra och hitta verktyg för att göra det bättre. Då kan vi åstadkomma förändring.

Stort tack för att ni hade möjlighet att komma hit i dag! Jag ser fram emot fortsatta diskussioner för att möta de utmaningar och frågeställningar vi alla står inför på olika sätt.

(Applåder)

RAPPORTER FRÅN RIKSDAGEN		2014/15
2014/15:RFR1	MILJÖ- OCH JORDBRUKSUTSKOTTET Stöd till lokala åtgärder mot övergödning	
2014/15:RFR2	TRAFIKUTSKOTTET Hållbara analyser? Om samhällsekonomiska analyser inom transportsektorn med särskild hänsyn till hållbar utveckling	
2014/15:RFR3	TRAFIKUTSKOTTET Trafikutskottets offentliga utfrågning om järnvägens vägval	
2014/15:RFR4	FÖRSVARsutskottet Blev det som vi tänkt oss? En uppföljning av vissa frågor i det försvarspolitiska inriktningsbeslutet 2009	
2014/15:RFR5	UTBILDNINGsutskottet Autonomi och kvalitet – ett uppföljningsprojekt om implementering och effekter av två högskolereformer i Sverige Huvudrapport	
2014/15:RFR6	UTBILDNINGsutskottet Autonomi och kvalitet – ett uppföljningsprojekt om implementering och effekter av två högskolereformer i Sverige Delredovisning 3: Enkätundersökning till studieansvariga	
2014/15:RFR7	UTBILDNINGsutskottet Autonomi och kvalitet – ett uppföljningsprojekt om implementering och effekter av två högskolereformer i Sverige Delredovisning 4: Den fallstudiebaserade undersökningens första fas	
2014/15:RFR8	TRAFIKUTSKOTTET Seminarium om samhällsekonomiska analyser	
2014/15:RFR9	TRAFIKUTSKOTTET Sjöfartsnäringen och dess konkurrenskraft	
2014/15:RFR10	SKATTEUTSKOTTET Skattebefriade bränslen i industriella processer, så kallade råvarubränslen	
2014/15:RFR11	UTBILDNINGsutskottet Utbildningsutskottets offentliga utfrågning om idrott och fysisk aktivitet i skolan – ett sätt att stärka inlärning och hälsa	
2014/15:RFR12	KONSTITUTIONsutskottet Konstitutionsutskottets hearing om journalisters och medie-redaktioners säkerhet och arbetsförutsättningar	
2014/15:RFR13	SOCIALFÖRSÄKRINGSUTSKOTTET Finsam – en uppföljning av finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser	
2014/15:RFR14	SOCIALFÖRSÄKRINGSUTSKOTTET Socialförsäkringsutskottets offentliga utfrågning om Finsam – finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser	
2014/15:RFR15	SKATTEUTSKOTTET Skatteutskottets seminarium om internationellt samarbete mot skatteflykt	

2014/15:RFR16	NÄRINGSUTSKOTTET OCH UTRIKESUTSKOTTET
Offentlig utfrågning om ett handelsavtal mellan EU och USA
(TTIP)
2014/15:RFR17	CIVILUTSKOTTET
Civilutskottets offentliga utfrågning om unga vuxnas möjlighet att
finansiera ett eget boende

RAPPORTER FRÅN RIKSDAGEN		2015/16
2015/16:RFR1	KONSTITUTIONSUTSKOTTET Statsråds medverkan i konstitutionsutskottets granskning	
2015/16:RFR2	FINANSUTSKOTTET Finansutskottets offentliga utfrågning om den aktuella penningpolitiken den 24 september 2015	
2015/16:RFR3	FÖRSVARSKOTTET Om krisen eller kriget kommer – En uppföljning av informationsinsatser till allmänheten om den enskildes ansvar och beredskap Huvudrapport och Bilagor	
2015/16:RFR4	KULTURUTSKOTTET Är samverkan modellen? En uppföljning och utvärdering av kultursamverkansmodellen	
2015/16:RFR5	FINANSUTSKOTTET Öppna utfrågning om den aktuella penningpolitiken den 12 november 2015	
2015/16:RFR6	FINANSUTSKOTTET Utvärdering av Riksbankens penningpolitik 2010–2015	
2015/16:RFR7	FINANSUTSKOTTET Review of the Riksbank's Monetary Policy 2010-2015	
2015/16:RFR8	SKATTEUTSKOTTET Punktskatteshöjningar på alkohol- och tobaksprodukter – skatteeffekter och påverkan på den oregistrerade anskaffningen av dessa produkter	
2015/16:RFR9	CIVILUTSKOTTET Miljömärkning av produkter – En översikt över de miljömärkningar av produkter som finns i Sverige och i de övriga nordiska länderna	
2015/16:RFR10	KONSTITUTIONSUTSKOTTET OCH JUSTITIEUTSKOTTET Konstitutionsutskottets och justitieutskottets hearing om radikalisering och rekrytering till våldsbejakande extremism i den digitala miljön	
2015/16:RFR11	KULTURUTSKOTTET Kulturutskottets seminarium om kultursamverkansmodellen	
2015/16:RFR12	FINANSUTSKOTTET Offentlig utfrågning om den aktuella penningpolitiken 23 februari 2016	
2015/16:RFR13	SOCIALUTSKOTTET Cancervården – utmaningar och möjligheter	
2015/16:RFR14	TRAFIKUTSKOTTET Kollektivtrafiklagen – en uppföljning	
2015/16:RFR15	CIVILUTSKOTTET Inventering av forskning inom civilutskottets beredningsområde 2016	

RAPPORTER FRÅN RIKSDAGEN		2015/16
2015/16:RFR16	UTBILDNINGSUTSKOTTET Utbildningsutskottets offentliga utfrågning inför proposition om forskning och innovation	
2015/16RFR17	KULTURUTSKOTTET Offentlig utfrågning om förutsättningar för svensk film	
2015/16RFR18	UTBILDNINGSUTSKOTTET Digitaliseringen i skolan – dess påverkan på kvalitet, likvärdighet och resultat i utbildningen	
2015/16RFR19	UTBILDNINGSUTSKOTTET Autonomi och kvalitet – ett uppföljningsprojekt om implementering och effekter av två högskolereformer i Sverige	
2015/16RFR20	FINANSUTSKOTTET Offentlig utfrågning om utvärderingen av penningpolitiken 2010-2015 12 maj 2015	
2015/16RFR21	FINANSUTSKOTTET Öppen utfrågning om Finanspolitiska rådets rapport 2016	
2015/16RFR22	UTBILDNINGSUTSKOTTET Utbildningsutskottets öppna utfrågning om lärarbrist	
2015/16RFR23	SOCIALUTSKOTTET Socialutskottets seminarium om cancervården – utmaningar och möjligheter	
2015/16RFR24	UTBILDNINGSUTSKOTTET Utbildningsutskottets öppna utfrågning om brist på utbildade inom naturvetenskap och teknik	
2015/16RFR25	NÄRINGSUTSKOTTET Näringsutskottets offentliga utfrågning om piratkopiering och andra rättighetsintrång på den digitala marknaden	
2015/16RFR26	TRAFIKUTSKOTTET Offentlig utfrågning om finansieringsmodeller för transportinfrastruktur	
2015/16RFR27	CIVILUTSKOTTET Civilutskottets offentliga utfrågning om familjerätten är i takt med tiden	

RAPPORTER FRÅN RIKSDAGEN		2016/17
2016/17:RFR1	TRAFIKUTSKOTTET It-infrastrukturen – i dag och i framtiden	
2016/17:RFR2	CIVILUTSKOTTET Uppföljning av den nya fastighetsmäklarlagen	
2016/17:RFR3	FINANSUTSKOTTET Offentlig utfrågning om den aktuella penningpolitiken den 27 september 2016	
2016/17:RFR4	UTBILDNINGSUTSKOTTET Forskarskolor för lärare och förskollärare – en uppföljning av fyra statliga satsningar	
2016/17:RFR5	FINANSUTSKOTTET Öppen utfrågning om den aktuella penningpolitiken den 15 november 2016	
2016/17:RFR6	SOCIALFÖRSÄKRINGSUTSKOTTET Socialförsäkringsutskottets offentliga utfrågning om Finsams fortsatta utveckling - nästa steg	
2016/17:RFR7	MILJÖ- OCH JORDBRUKSUTSKOTTET Uppföljning av systemet med överlåtbara fiskerättigheter i det pelagiska fisket	
2016/17:RFR8	SKATTEUTSKOTTET OCH NÄRINGSUTSKOTTET Konkurrenskraften hos svenska multinationella företag i ljuset av nya regler inom internationell beskattning	
2016/17:RFR9	CIVILUTSKOTTET Civilutskottets offentliga utfrågning om marknadsföring i sociala medier	
2016/17:RFR10	NÄRINGSUTSKOTTET Uppföljning av handlingsplanen för kulturella och kreativa näringar 2010–2012	
2016/17:RFR11	SKATTEUTSKOTTET Skatteutskottets seminarium om Skattereformen 25 år – dess historia och framtid	
2016/17:RFR12	KULTURUTSKOTTET Statens idrottspolitiska mål – en uppföljning med inriktning på barn och ungdomar	
2016/17:RFR13	FINANSUTSKOTTET Öppen utfrågning om den aktuella penningpolitiken den 14 mars 2017	
2016/17:RFR14	SOCIALUTSKOTTET Socialutskottets offentliga utfrågning om kompetensförsörjningen inom hälso- och sjukvården	
2016/17:RFR15	KULTURUTSKOTTET Offentlig utfrågning om framtidens public service	
2016/17:RFR16	TRAFIKUTSKOTTET Offentlig utfrågning om ett ökat kollektivt resande för framtiden	

RAPPORTER FRÅN RIKSDAGEN		2016/17
2016/17:RFR17	CIVILUTSKOTTET Offentlig utfrågning Riktvärden för trafikbuller	
2016/17:RFR18	SOCIALFÖRSÄKRINGSUTSKOTTET Offentlig utfrågning om åtgärder för lägre sjukfrånvaro och om hanteringen av regionala skillnader i sjukförsäkringen	
2016/17:RFR19	FINANSUTSKOTTET Offentlig utfrågning om Finanspolitiska rådets rapport 2017	
2016/17:RFR20	TRAFIKUTSKOTTET Offentlig utfrågning om it-infrastrukturen – i dag och i framtiden	
2016/17:RFR21	NÄRINGSUTSKOTTET Näringsutskottets offentliga utfrågning om framtidens innovations- och entreprenörsklimat	
2016/17:RFR22	FINANSUTSKOTTET Finansutskottets offentliga utfrågning om den finansiella stabiliteten den 13 juni 2017	